5 10 JETEH b CHEMININ HM

■ ОРГАН СПЕЦІЯЛЬНОЇ КОМІСІЇ ПРИ ЦК УРДП

Кості мільйопів Тлоїх братів і сестер, упраїнський політичний емігранте, кроп і сльози батьків і матерія, безліч замучених голодом, заморлованих у тюрмах і кенцентрапійних таборах у поряда і колцентрепійнях таборях пеосяжної «родіня» полазоть до Тебе! Так само, як озі мільйонів живах Тноїх братів і сестер, змученях на комуністичній катораї, звернені на Тебе! Ім Тя прясвятав життя! Ік Та клянси, ідуня на Загія, почетя Ц. клянся, ілучи на Захіл, шукати Правди й Волі для нах, для обездолених ок плитом робітиную і селяп, — ім Тв клявся в вірвості до оставнього

Hina 60 nd.

Ще в перші роки сталінщини большевики запованлиси "догнати й перегнати Америку". І от вони переганяють Америку вже понад 30-ть років, але відстань Америку". Гот вони передаться. Чому? Та тому, що головною передумовою для не змениується, а зопадумовою для наздогнання й випередження Америки може бути не гонор й чваньковитість комуністичних штукарів з Москви, а свобода для людей. Свободи в СССР не було, немає й ніколи при большевицькій московській диктатурі не буде. А значить і з переганниня Америки нічого не вийде

Найкоротший шлях для переганяння Америки, це шлях через такі станції: свобода, політична й національна! Демократія, не "народня", а справжня! Незалежність людей і народів від партійної диктатури! Це шлях через універсальну революцію в СССР!

з опейсю советською людиною ... На тип рсіх сучасних «луннікових» і «спутнікокантат і ораторы, деклямацій і деклярацій, і того «ражу», що в нього винилає советська пропаганда та й совстофиль, комунофиль в поцейбічному, не- Україну, землю нашу обітовану». тофили, комучюфили в поцейбічному, не- з країну, землю напу обтовать, землю на високодебробутної країни, з поправкою Я відченився. Справді, чого я, уявний зейчнеми вейчнеми вейчне жою підооветською людиною була яким радить. же і контрастом до того фажу пропа- Мене чарує сама назва й мова моєї кі», щоб таким чином малюнок вийшов ного канадійського чи американського же в контрастом до того сражу пропаМене чаруе сама назва и мова мост приблизно правдивий, тосто відповід- далека, хочу від цього чоловіка, якого плянеті! І навряд чи ентузіязмом з цьопадав. Настрої советської людині, виз- сотвкавщина, тило причарували амери-влені пад час нашої розмови, могли 6 канські черевики, в прямому й переносбути повчальними для самого. Микити ному розумінні слова. Він повертається я намалював сучасну Україну відповід-Сертиовича для самого мижити полу резумени слова раз повергастам. Ною до епохи «лучніків», «спутніків» і мене, з мого «фільства», сказав таке: настроїв пристухався, а точніше, якби рика все стоїть у його очах, навіть усі інших фараонівських, циклопічних спонастроїв прислужався, а точнице, якой рика все стотть у пото счах, навти уст вів ї його сатрани не були глухі, якой прегарні дівчата й молодиці на пляжі Руд і «осятів»... Від, цей сфінкс, плю- ські? Вони мають такий афоризм сувоин були задивлені не на Місяць, а на не в силі її витиснути з очей геть, на- нув на мою мову (та й з якою ж і зне- часний: блюкчу навходишню дійсність, на біду віть дайка не в силі її змазати: чим вагою!) і почав малювати картиву, так людську, на проблеми бідолашних «бу- більше він лас Америку, тим більше во- як вона с... дівників комунізму». Місяць би тоді теж на мерехтить перед ним, невідступно. дівників комунізму». Місяць би тоді теж на мерехтить перед ням, незідступном мір би стати в пригоді, і то в такий бла- Я в Америку не дуже закоханий, з свощиму! Батьківщиму в епоху «спутніків» ту і смітня, сума циганського щастя ніків і «дунніків» усіх разом узятих. городний (це слово тепер дуже люблене їх мотивів. Він її ненавидить... з заз- і в советській дійсності і то якраз в ук- дрощів! Ненавидить лютою зненавистю раїнській мові! — «благородний»!) спо- голодного, як те, чого не можна досяг- нійнепроїздні шляхи...По коліна гряз-сіб: на Місяці, згідно народних легенд ти. Він її проклинас... Але — орий- юки... Ті самі босі ноги, репані босі сіб: на Місяці, згідно народних легенд то. Бін ії прокланас... кле органі і вірувать, вирізьблено вічний пригад нально. І що то за чортова країна, що ноги дівчат, восени місять соціялістичні розмов з цією випадково зустрінутою ся! людина — емелему прастарої людської валиться вже сорок років, згідно шляхи моєї батысівщини... Ті самі віч- совстською людиною, з щирим совстсьтрагелі — Казв підняв брата Авеля на прогнозів і стверджень совстських про- ні, тяжкі проблеми, що обсіли росм су- ким патріотом, але людиною чесною. виля. Хіба ца емблема не торкветься років, і ніяк завалитися не може! Він часну підсоветську людину, нерозв'яза- що боліс долею підсоветських людей, изскантерев Хрушова в КПСС як осно- не захоплений Америкою, о, ні! В ньо- ні проблеми; основ їхньої ідеології й моралі, й го помає пістету до нед основ Тильої ідеології й моралі, й го помає пістету до нед основ Тильої ідеології й моралі, й го помає пістету до нед основ тильої ідеології й моралі, й го помає пістету до нед основ тильої ідеології й моралі, й го помає пістету до нед основ тильої ідеології й моралі, й го помає пістету до нед основ тильої ідеології й моралі, й го помає пістету до нед основ тильої ідеології й моралі, й го помає пістету до нед основ тильої ідеології й моралі, й го помає пістету до нед основ тильої ідеології й моралі, й го помає пістету до нед основ тильої ідеології й моралі, й го помає пістету до нед основ тильої ідеології й моралі, й го помає пістету до нед основ тильої ідеології й моралі, й го помає пістету до нед основ тильої ідеології й моралі, й го помає пістету до нед основ тильої ідеології й моралі, й го помає пістету до нед основ тильої ідеології й моралі, й го помає пістету до нед основ тильої ідеології й моралі, й го помає пістету до нед основ тильої ідеології ї помає пістету до нед основ тильої ідеології ї помає пістету до нед основ тильої ідеології ї помає пістету до нед основ тильої ідеології пістету пі

Ч. 30. Листопад-грудень 1959 р.

залюдиною советською. Це не був злобеной, понурий в свойй нависти (доречі, цей комплекс уперто й що думку і ґратулюю...

небність безпардонної брехні, розрахо-

Якби ж! Вертасмось до нашої розмови

ЧЕРЕВИКИ, "ЛУННІКІ".

ти в незалежну, квітучу, радянську приблизно европечський, або американ-

усісі іхньої понадсорокрічної практики?! він ненавидить Америку, але... Шю ж Хібо Місяць не мусів би відіграти істо- то за чортова країна, що валиться та й рагчну ролю саме цісю прытадкою ... Але галиться і піяк завалитися не може! І по ролю вів міг би відіграти при одній що ж то за диво, що ми будусмо та й умові — при умові здібности Хрущова будуємо комунізм, — сорок років вже й усісі КПСС розуміти людську траге- будусмо, вже на Місяць залетіли й вже дво, людське горе й нешастя, а також і й там скоро буде комунізм, а... А чесвою танебилсть, ганебисть людонена- ревиків путніх от і немає! Як немає та висницької, браговбивчої практики, га- й немає, й немає...

«Черевики» в нього звучать в шированої на те, щоб в найдешевший спосіб кому, в переносному, в універсальному прикрити свої злочини. Але якби... значенні.

> Коли б стисло переказати нашу розмову, то це було 6 так:

я, захоплений перспективою для со- сухот і недокрів'я... злобі, тип людоненависника, чи нена- _{встських} громадян першими «прилунивисника системи з самого комплексу не- тися» на срібній плянеті, висловлюю

В ОССР всією системою клясового достронії, бо звик, що в Америці проблеми прав подини и подських літиці.

Він сердиться й тому навіть не вловспільнот мій сфінкс нічого не говорив. Якже ж реагують керівники найбіль- Про це Торез багато говорив. Мовляв,
спільнот мій сфінкс нічого не говорив. Якже ж реагують керівники найбіль- Про це Торез багато говорив. Мовляв,
спільнот мій сфінкс нічого не говорив. Західній Европі комуністичної послаблення міжнароднього напруженвиховання). Ні, це був чоловік урівнова- і в Европі всі, з ким він говорив і з ної вдачі, чи просто людської вдачі, щоб пресі, захоплюються до «обалдіння» (йоне подумали, що це якийсь контрреволю- го вираз) «осягами» советської науки й решкоджає їм, комуністичному суспіль- Саме з цього питання говорив Хру- Щождо Альжіру, то Торез заявляв, пропознати протого пропознати протого протог

ський пейзаж індустріальної, передової, ням», я вам відповів. Відчепіться. на комунізм і на «спутнікі» й «лунні- «прогресист» і «радляофіл» з прекрас-

...Непрохідні (о, які знайомі!), непрохід- ту!»

чорного... яшного... з висівками... Проблема латки на сторазлатані-пе-

латані штани чи сорочку...

Проблема черевиків... Проблема лахів...

Проблема голки...

Проблема нитки...

електричного, а бодай якогось вугляного чи хоч кізяками розпалюваного!..

Проблема чимсь протогнити...

Проблема щось зварити...

Проблема сякої-такої житлоплощі.. Проблема забезпечення старости...

Проблема убезпечения молодости від

Проблема медикаментів...

послідовно культивується вже 40 років Він сердиться й тому навіть не вловвходили в тему. Він говорив лише про партії, французької, на нове тлумачен- ня зумовлене виключно могутністю Соціонер, націоналіст. Ні, це не був контрре- техніки й тим дратують його без міри, волюціонер, і не був це націоналіст, це аж «щелени йому тремтять і зуби рип- був советський громалянин в набристичному суспіль- саме з цього питання говорив дру- проковацій ству, догиати й перегнати Америку. Го- щов на сесії Верховного совета в своїй що критука деїодовний ству, догиати й перегнати Америку. Го- щов на сесії Верховного совета в своїй що критука деїодовніцью політику москов- про самовизначення Альжіру була б волюціонер, і не був це націоналіст, це аж «щелени йому тремтять і зуби рип- був советський громалянин в набристівні, води събра про самовизначення створи в про самовизначення створи про самовизначення створи в про самови в про був советський громадянин в найвитідні- дять». Він мої слова гратуляції приймає ж вони, ясна річ, таке прокляте життя події в Альжірі не «визвольною вій- компартія а поступився де Голль, якогі, створили! Це ж через тес «капіталі- ною», як це протягом багатьох років урахував реальність становинца в Альстичне оточення такі труднощі і злид- робили російсько-комуністичні керівни- жірі; що віднині партія не повинна гоні, бо не дас те «оточення» ніяк дебу- ки, а просто «війною». Це вже дуже ворити про незадежність Альжіру, а, дувати соціялізм... І не міг я вловити показово. Подруге, — Хрущов дуже власне про самовизначення шляхом гов тій лайці глуму, як не напружував прихильно поставився до пропозицій де лосувания та інше. Таким чыном, зміна слух свій. А глум мусів би бути, бо не Томля вирішити альжірське питання на зовнішньополітичного курсу Хрущова може ж нормальна людина таке дума- підставі самовизначення шляхом усе- в питанні Альжіру — це дуже дошти й говорити всерйоз. Але не це для народнього голосування в Альжірі. По- кульний удар по компартії Франції. В мене важне. I не від цього захолонуло третс, — Хрущов нагадав, що «між очах громадської думки, особливо лімое серце.

Важним для мене було, що копія су- но вироблені тісні зв'язки». ксом, обуреним на світ капіталістичний, рівництво, зареатувало негайно. Нака- ж іхній господар сидить у Москві. Ви-лінія в лінію, крапка в крапку зійшла- зує начальство завертати голоблі назад, ріштв він інакше поставитися до пятаняку я залишив багато років тому! А промову в Москві 31, жовтня, а вже 3, зькі комуністи йдуть за ням, як метапісля того ж була ціла епоха «розкві- листопада, тобто чераз 3 дні, на плену- левіві пил за магнетом. ту», ціла епоха «тріюмфу» совстської мі ЦК компартії Франції в Шуазі ле

Захолонуло моє серце від того, -

сфінксові. І спитав я його, як же ж - чи вони стали хоч на поту цтасливіий від того, що гадянська ракета «прильш нічого. Він — советський аристо- призи на Місяці, на срібній плянеті, лунилася на Місяці й скинула там ра-

А відходячи, кін, щоб познущатися з

Чи ви знасте, що кажугь люди совет-

тону дорогих залізних приладь, а Мі-I от я її побачив знову, мою Батьків- сяць поважчае на тон у залізного брух- не переважила этракційного чару «спутлюдей в СССР не зміниться ані на йо-

Маєш!

Яку мораль я мов би виснувати з їхнім тяжким становищем і сущить гоїхнім тяжким становицем і сущить го-з одного боку й прослемою простих-нас — емігрантів (руки королжи), і так

А мораль, мабуть, така:

Хрущов, що советських громадян можна забавити цяцькою, хоч би й такою, як Проблема праска, чи «утюга», та не «луннік», що падає простісінько на Мі-

сяць. Між сфіційним показины енгузь эмон підсовстських громадин та справисніми їхніми думками про «спутніки» й «лунніки» дуже и дуже велика дистанція. Навряд чи всі тяжкі й злопекучі проблеми, що десятиліття обсідають советських громадян і вже стали хоч би навіть такою, що справді «приго приводу можна эктлушити ті протиріччя, які роздирають советську імперію зсередини, и підмінити ті вимоги, які мае населетия всіх республік СССР до володарів. Не дарма Хрушюз так буз асний:
«Від того, що земля полегшала на в Америці Тижня Поневолених Народів, бо злякався, як би спокуса свободи

> I от одного разу не дасться в зваки саме так, як цього боїться Микита Сергійович, «великий» і «мудрий».

Ясна річ, він скаже теж, відченіть-

Але чи відчепляться?

Він скаже:

- «Жаріть іх на скавародках!»

простісіньких черевиків та шматка чор- неемігрантів, заражених дахабризмом ного хліба з другого? навіть у верхах, навіть у самісінькій Москві! Декабризмом, що так буйно Даремно типить себе думкою Микита розпрітає на косизистеннійному грунті. Ой, «жаріть» нас буде труднувато!

I тих що в черевиках, і тих що без. I тих що з «луннікамь», і тих що без.

В таборі поплентачів замішання в компартіях заходу у зв'язку зі зміною курсу

зовнишньої політики кремлю

шанням у комуністичних партіях За- і тим самим має рацію, хідньої Европи, що його викликав но- Щоправда, цього аргументу вистачає Про проблеми свободи людини, про вий хрущовський курс у зовишній по- лише для апаратичків. Для т. зв. «мас-

Францією й Альжіром існують історич- вих кіл у Франції, воиз втрачає

ся з тим оригиналом мосї Батьківщини, завернемо ... Хрущов виголосив свою на французької політики — і францунауки й техніки, цілі десятиліття будів- Руа Моріс Торез відкрито обвинуватив Тут склалося курйозне становище. Ноництва комунізму, будівництва такого політбюро своєї партії, тобто самого вкії курс Хрущова, як видно, не по ду-

рез нагадав, навіть не мергнувши оком, ятті попереджував свою партію проти щов і пого «соратлики» за ту ракету, про той несподіваний візаж, який зро- небезпеки ревізіоністичного пом'якшеняка «досягла Місяця» й за ту, яка прос- била його партія у вересні 1939 року, ня клясової боротьби. Він сказав, що Тоді, наслідком підписання пакту між з часу америклиської подорожі Хрупдо-Захолонуло серце від советсь- Ріббентропом і Молотовим, французькі ва розрядка міжнароднього напруженкомуністи перетворилися з завзятих су- ня призвела, як він висловився, — до противників гітлеризму на таких же «соцінл-демократизації» італійської мазавзятих французьких патріотів, і мило си і до ізоляції італійської компартії. що не на союзників гітлеризму.

тія розлішьта плякати на паризьких ву- ника, лівого соціяліста Невні в «конлицах з гаслом: «Стелін має рацію», формізмі», тоото в перебільшеному От і все. Тепер говорить тик само: «Хру- намаганні догодити Хрущову. Тольятті, щов має рацію». Для комуністів, які як видно мріс про повернення до стаміряють усе на одни аршин, — аршин дінських часів, коли все було ясяю і влади - це цілком переконливий доказ: просто.

Останий час характеризувався замі- господар сказав, отже він е господарем,

треба опрацювати просторіші докази.

лишки свого морального престижу. Мов-Французька компартія, власне її ке- ляв, яка ж це французька партія? Та

В компарії Італії також замішання. суспільства, яке «уможливлює навіть себе в тому, що партія не врахувала, щі керівникові італійських комуністів заліталня на Місяць»!!

— Тольяті, але дуже подобається голові не зрозуміла, недоціпила... і т. д.

— Тольяті, але дуже подобається голові не зрозуміла, недоціпила... і т. д.

— Тольяті, але дуже подобається голові не зрозуміла недоціпила... і т. д.

— Тольяті, але дуже подобається голові не зрозуміла недоціпила... і т. д.

— Тольяті, але дуже подобається голові не зрозуміла недоціпила... і т. д.

— Тольяті, але дуже подобається голові не зрозуміла недоціпила... і т. д.

— Тольяті, але дуже подобається голові не зрозуміла недоціпила... і т. д.

— Тольяті, але дуже подобається голові не зрозуміла недоціпила... і т. д.

— Тольяті, але дуже подобається голові не зрозуміла недоціпила... і т. д. роту курсу на 180° не заикати. Сам То- Промовляючи на засіданні ЦК, Толь-Тельятті виматав, щоб італійськи ком-Як же Торез полежив парти потребу парти провадила і далі автономну, разміни альжірської лінії? Так само, як дикальну політику, засновану саме на вин підтримував зміну курсу в 1939 ро- політті «клисової боротьби». Тольятті за словами Тореза, - пар- нібито навіть обвинуватив свого супер-

за права й кращу долю нашого народу. Для цього її треба всіляко підтримувати! шому для большевиків розумінні цьо- за чисту монету й на щелепах у пього го слова. Він патріот держави, в якій ходять моргулі, — моргулі зневаги до мевиріє і виховався, але... Але гіркота, з не що я пічого, анічогісінько не розумію, якою він говорить про систему, про ту що ж твориться там, в тій казковій країдійсність, пробивалася з кожного його ні, звідки він приїхав і в імени якої райслова. І підгрунтям тісі гіркоти буда не зус по світу, як загадковий советський

Вільна українська демонратична преса — могутній засіб боротьби

наші розмови можуть комусь із нас на- не відчув і потреби в його допомозі.

прогресиет., який «стращенно коче їха- ської пропаґанди... І я йому малюю проціднв крізь зуби:

сліпа зненависть до свого краю й наро- сфінке ... Сфінке злоститься й плює лу, а заздрість до зиходу (де ця людина люто на пісок. Свобода від убрання, а якраз побувала) люта заздрість до ньо- значить і свобода від відповідальности го й невимовний жаль, а звідси сарказм за слова й думки робить його таким як 1 ідь, до свого режиму, що так відстав і всі в цьому світі, на цьому інтернаціовід «капіталістичного» світу, жаль і нальному пляжі, — вільним від страху злість, що будівныки хваленого кому- що його за слова моментально накринізму так жалютідно виглядають супро- ють мокрим рядном... Він насамперед ти цього ось вічно даяного й паплюже- страшенно здивований, що світовий ного «капіталістичного» світу. продетаріят, особливо американський, Ми зустрілися виладново. На невгра- для визволення якого з «пут капіталу» льному групті — на пляжі однісі гаря- стільки поту пролиго й крови попсовачої крани турметів, як чехіпські герої но в СССР ним особиото, і «вухом не в лазні. Зустрілися, щоб зразу, і то на- веде» з цісі пагоди, й жадних прислуг завжди, розілтися, одна одного не знав- йому не визнає, навіть глузує, такий им й не мавши надії колись іще зна- невдячний і зарозумілий. I — що найтись. А значить і не мавши стражу, що дивніше — він, співрозмовець мій, ніде

це «ножиці» між совстською пропаган-Я говорив про «лунийси». Він говорив дою про капітадістичний світ і дійснічило тільки те, що ми знали одну спіль- туляції відносно «прилунення» совстсьву мову — свою матірну. Поза тим бі- ких громадян, в тому й українців, перкрат як видно з усього, я — «безпартій» він залитов мене всторч, чи я колись в рянський вимпел (мовляв Хрущов)? ний мандрівник, якийсь, може американ» Україні був, чи я її собі уявляю? Я, Сфінкс подивився на мене, як на без-

кочила мимо й десь регвнула, й за всі inuni . . . кого пидопускання, від найжоретокішосучасного фараонства... I отадав я древній Єгипет з його фапкодяти, навіть набициріші, навіть Друге, що його здивувало на заході, разнами й трандіозними осягами «нау-павінтимніці. І от ми говорили... це «ножиці» між совстемою пропаган- ки й техніки». І сказав про це мосму й техніки». І сказав про це мосму про американські черевики... Нас лу- стю, яку він бачив. А тоді на мої гра- почуваються морально советські люди,

сълый, а може й канадійський турист, звичайно, «не був», але уявляю з совет- надійно хворого, й зводячися, щоб іти,

Щоб наздогнати америнанський нарід в добробуті, треба перегнати його в свободі й усіх демократичних правах! Д щоб перегнати його тут — треба усунути головну перешкоду в совстській імперії — тоталітарну диктатуру компартії, та и саму імперію, треба злінвідувати колоніяльний харантер СССР! Треба усунути хрущовську імперіялістичну кліну!

Шахрайство не відбулося

Така вже традиція советської преси,

жливому «народному фронті»,

Виявлясться, що п. Сарагат, як і пи-

бачить шляхи густо обсаджені потьом- «великим розчаруванням». кінськими сельми. Захопиться москов- Сарататові насамперед кинулася у ві- Тому, звичайно, і накинулися на Са-

Що так було запляновано, про це про- писом». эралжують свый «Ізвестія»: «Італійський сощіяліст-демократ уперше в своєму жит_ ті прихав в першу в світі соцьялістичну соціялізму, які його високі цілі й прин-

ження Сарагата з подорожі до СССР») і зу в італійському часописі «Мессадже-

коли оракус аргумскти, коли на зада три тижий, коли захочени по-на заперечити оченидних фактир, тоді за два три тижий, коли захочени по-починається зицчання брудив лайка. Бачити багато, то нічого не побачини.» Іхати на підпочиной до Криму, бо це Цього разу потік тикої брудної лаївот італійку, що знала російську мову й ціочерів. Цього разу потек текої орудної данос палоку, що спала респеце под поперії. видите на голорильного секретаря соці- московські звичаї і вирішни таким чи- На думку Сарагата, автоманичи, які ного сокретация соць. В достование на побачати советську винускае завод ім. Ліхачева в Москві, є этельной парти італи — сарапня дійсність без пропагандивних прикрас, фікцією і потьомкінськом селом, бо ісподас це в числі за 6. вересня ц. р. «Ку- а справжию. Для цього він спочатку нуе лише один примірник такого авто, ховиня соціологія гослодіна Саратита порівняв курс советського рубля в іта- щоб довести, що совети, мовляв на гірмяе зназву на про тему велика статти, лійською лірою. Далі розпитав, скільки щі закордому мають авта, падансана М. Струв, журналістом, який заробляє пересічної робітник чи селясвіту та по відкошенню до нас, емігран- кліба, товщу, цитарок і пива купить со-Тежня Повеволених Народів влітку Тоото, інакапе кажучи, п. Сарагат заду-Чим же провинявся перед совстами чи за капіталізму, який він так досі будовані не совстами.

Taron.

першу социялістичну державу» і дові- сійську мову і щоб не був таким довір- изас натися, як же там живе робітанцтво і ливим. Насамперед Сарагат побачив, що приїхавши до Італії, Сарагат на сто-

съвим метро і побуває в музеях, — по- чі «абсолютна відсутність автомобілів та рагата лайкою «Ізвестія», бо він побабудованих ще за царету. Далі повер- мотоциклів чи вельосипедів для насе- чив совстську дійсність такою, якою вочеться до Італії і буде писати про «чу- летия. Брак омнібусів, що сполучають на є, не підфарбованою і без пропагандеса в решет», то пак нечувані досяг- міста з околицями... Неправда, що ди. Побачив правдиве життя в «соціянення Советського Союзу, як то робили ванижки в СССР продаються і читають- лістичному раю». І оцінив каліталістичінші туристи, яким пощастило замили- ся з найбільшою швидкістю. Я не бачив у ну свободу і закликає за неї боротися Москві робітника з книжкою чи часо- і відстоювати.

Ні в Москві, ні в Ленінграді я не Шахрайство не відбулося.

Demonia o nondohowy Ha CCCL

бачин, — пише Сарагат, — вельоситедія, Микола ВІРНИЙ вірніше, вони там грають таку ролю, як нае гелікоптери, Широке використания повітряного транспорту, за советською пропагандою, п. Сарагат мази-«Прибуании до Москви, я побачив, що вае звичабним мітом. Так само е брех-Тому Сарагат акайшов у Москві розумну право лише невеличкої купки функ-

Советські міста Сараґатові також не падиновая М. Струа, журналістом, який зарослає при піднов по крампиціх сподобалися. «Великі міста СССР пе бесперечне спеціалізувався на брехні й иня в СССР. Потім піднов по крампиціх сподобалися. «Великі міста СССР пе оссперечно специалазуванся на орежн и мане в порівнювати, — скільки мають дихання, як інші столиці світу», — пише Сарагат у спотадах, I едине, що тв. Бо всі статті її нотатки з приводу бі советський робітник за свої грощі, сподобалося Сарагатові в Москві — це робітвикові; в соціяліствиній державі, нями у формі цибулі». Але й вони по- командного складу, у військах прикор-

секретер палиської социальности на однасти не однасти саме з соціальстами в усьому світі, а таку лють у совстських заправил, які олівцем і шмалком паперу він вирахусаме з социальствии в усвому свит, а таку доло дали вказівки урядовій пресі вав, як живе робітник при соціялізмі? ному теперішньому політичному емі- також з кількома, чудово обладнанисми кладається надія як на союзників у мо- розправитися з нечемним гостем Сара- Як выглядає совстська похвальба про грантові, з яким познайомився автор палатами для хворих вихованців; кеназдотаняння Америки по постачанню на-Що ж побачив у Советському Союзі селення. І якою провдивою є советська цей інтернат, патроном якого був «сам» выкванствен, що и сараган з візи- італиський соціяліст Сарагат? А він техніка. І всі розмови про соціялізм, начальник НКВД України Балицький. про не завества, пригадив з візна побачив те, що міт би бачити кожний про «соцівлістичну батьківщину» виятого до Советського союзу. Приздав постоя б він хоча трохи знав ро- вилися лише «величезним розчаруван-

сельнство, що ж мас населения. Тобто робітництво веде напівголодне існуван- рінках часописів розказав, нічого не перековатися, як выглядае в дійсності ня, бо платні вистачає лише на дуже прикрашуючи і не агітуючи про свою той саме социялам, який збираються обмежене життя; що на одне вбрания со- подорож і про свої спостереження. Про будувати п. Сарагат та його партія в встський робітник працює в п'ятеро ціни на продукти, одят, машини і взабільше, ніж «експлуатований» трудя- галі про життя в «країні соціялізму». Звичасно, Москва була не проти та- щий капіталістичної Італії; що продук- Порівняв з італійськими заробітками кої візити. Вожа чекала, що п. Сарагат, ти задорогі, що помешкань замало; що і прийшов до висновку, що «правдиве як і інші «троянські коні», то 6 пак ту- вся т. зв. «соціялістична держава», за щастя й цінності чекають робітника лиристи з Заходу до СССР, проідсться по влучним висловом одного американця, ше на Заході». Більше того, він заклизвичайному для туристів маршруті і по- що побував у Москві, є нічим іншим як кає зрозуміти т. цінності — тобто сво-- боду, хто її не знас.

На Сарагатові совстам увірвалося.

Рай і пекло

(СПОГАД ПРО ІНТЕРНАТИ)

рій, одна від однієї надго відмізних, та- спрату ких відмінних, що автор відважується Всі кімнати були умебльовані напів-

У першу категорію інтернатів можна коридорах були постелені килили. було пспасти лише діяям батьків що були охоронцими советсько-комуністич- ню складала на тиждень комісія в скланої державної машини поневолення ді головного кухаря, лікаря, одного з трудящих мас - снова кляса.

тамошнього НКВД, догоджали. донної служби і вивозили ще в 1936 році далеко в заінтернат, що в ньому довелося бути од-

прикордонних міст України всього 97 осіб, — 46 жлопців і 51 дівчина. Головний будинок інтернату був новий, п'ятиповерховий. Цей будинок містився виставляли в виставковій кімнаті. Випоряд парку ім. Шевченка, недалеко ставки чертувалися Переважно влашпорту. У цьому головному будинку (крім нього було іще три) на нюкньому поверсі був кабінет начальника інтернату, який був військовим лікарем, їдальня, кухня, кімната для приймання гостей, гостей-батьків. На інших поверхах мі- спортовими речами, дитячими бібліотешені артисти, демонструвалися коротко- ником, ще й грамоти від інтернату метражні фільми.

клясні жімнати, спальні, туалети, уми- пересурка, фільми ж до неї і кіноопе ці, були згуртовані в окремих кімнатах армії чи фльоти. Це було двічі на тижзгідно з віком.

етажерку, призначену для книжок.

клясних кімпатах в інтернаті під час жали нам.

У пресі СССР часто натраплясмо на Віля менник вихованию і вихованом звыйтки про Битериати. Останивото часу цілу ніч в кімнатах сиділи спеціяльні дуже часто згадуються школи-інгерна- сестри-доглядниці, які спідкували, щоб ти. Перед другою світовою війною в Со- котресь не скинуло з себе впочі ковдри, ветському Союзі теж були інтернати. Їх а також прилосили молока чи води, якможна було поділити на кілька катего- що котресь прокидалося, відчуваю-ви

порівняти одну з них з раєм, а іншу — м'якими і м'якими кріслами. Підлога скрізь була паркенна і в кімнатах та

Істи давали п'ять разів на день. Меучителів (більш усього це був наш ін-Дітей, батыси яких служили команди- структор спорту і військової підготовпоставления портования портовани

у трьох інших будинках інтернату зичний і природничай кабінеги; малярська і скульпторська кімната, велика ». . Нас, вихованців інтернату, було з виставкова кімната, токарська і столярська майстерні і тараж для нашої легкової і вантажної автомашини.

Свої ручні вироби і тому подібне ми товувалися перед святами. Все не робилося нами з ударницькими зобов'язаннями і змаганнями. Всі учасники виставки нагороджувалися більш або менш коштовними подарунками; годинспальні, туалеги, ванни для приіжджих никами, фотоапаратами, радіоапаратами, стилися; бібліотека, кімната для розу- ками, окремими книжками і т. п. Такі мових ігр, більярдна, відпочинкова за- ж подарунки давалися і на закінчення ля, в якій улаштовувалися концерти учбового року з долученням до них, власними силами, або робили це запро- крім шкільних грамот, хто був відмін-

Як я вже говорив, у нас демонстру-Далі ми мали поклясно свої власні валися фільми. У нас була своя кіновальні, ванни тощо. Дівчата, як і хлоп- ратора постачали нам дом червоної день. Інколи, позачергово, демонструва-У спальнях біля кожного ліжка зм'я- лися культурно-наукові фільми. До нас ким матрацом стояла шафа для одягу приїжджали співаки з опери, актори і білизни, і маденькі тумбочки, в які драматичного театру, лялькового театру, пирку, екстради. Ми часто їздуши за майно та солодощі, прислані нашими місто на берег моря, на лиман чи деінбатьками. В клясних кімнатах кожен з де. Характеристично, що коли ми купанас мав свій письмовий стіл і невелич- лися в морі або гралися в парку, то ті місця охороняли кілька міліціонерів. Ми ходили до різних шкіл міста, які Нам казали, що це для того, щоб у нас були поблизу інтернату. Але в наших не покрали речей і щоб не перешкод-

виконування домашнього шкільного Ми відвідували військові пароплави, В серії статтей (уривки з однієї з них ступному: життєвий рівень советських ники і заявляють, що вони мають намір чогось не розумів, давав пояснення. Він і ті, що заходили в порт на короткий пильнував, щоб ніхто з нас не пішов час або ставали поблизу порту. У гарку (Закінчення на 6-й сторінці)

про свої подорожі по Советському Сою- Советського Союзу, Сагарат пише: «Можна, звичайно, сказати, що советські трудяці живуть ліпше, ніж трудя-

Виступи церков у 1933 р.

в обороні голодуючих в Україні Жакливий голод, що його російська нів людей, які гинуть з голоду в Сокомуністична партія і московський ветському Союзі.» уряд організували в Україні в 1933 ропі, викликав голосний відгомін у краї- під його головуванням представники

в Галичині, Галицький греко-католиць- формації публічної проти злочинів большевицької влади, родино поміч голодуючим.

«Населення України вимирає голод- від

Послання галицького епископату, пекав кристильський світ на поміч го- христилиські церкви. лодина Украни. Кардинал писав.

но, розпочали діло помочі для мілько- рібна.

За ініціятивою кардинала Інніцера та нах вільного світу. Особливо христи- різних віровизнань заснували у Відні инські Церкви виявляли прире співчут- комітет допомоги голодуючим. До окладу тя нашому народові з приводу його комітету входили вищі духівники Като-Церков. Також головний рабін міста від економічного розвитку... Зрозуміла річ, що на горе українсь- Відня був членом комітету, як репрепершою відпукнулася зентант жидів. Віденський комітет розопінії про голодову «послання в справі подій у підсоветсь- пресі та окремими брошурами матерія-Андрієм Шептицьким на чолі Вони народів, земляки яких страждали в зверталися «до всіх людей доброї волі» Советському Союзі від голоду, і напоі закликали їх до солідарного протесту легливо вимагав організувати міжна-

Тоді, як у Відні ініціятива вийшла ною смертю! Побудована на несправед- Швайцар!ї акція допомоги зосереджукатолицького кардинала, то в ливості, обмані, безбожництві система валася в руках свангелицького пасто- трудящих створюється непревильна уяючих у Бога, просимо приеднатися до вана організація звернулася з закли- ялізму. пього голосу протесту та болю, і роз- ком до свангелицьких Церков усього повсюднити його в икнайдальші країни світу, пропонуючи їм негайно створити комітет допомоги голодуючим.

ських Церков за вордоном. Підо впли-ської Церков, виголосив у цій справі ном виступу українських грако-католи-велику промову в палаті лордів, Він цьких владик, архиепископ Відня кар-висловив думку, що в акції рякунку наденській пресі відозву, в якій закли- лодної смерти повіжні взяти участь усі

На жаль, благородні почини христи-«В ім'я відовічних законів людетва янських владик пішли напівець і не та любови до ближнього піднешу оцим дали бажаних результатів. Бо їхні зуголос до всього світу. Заклюкаю пере- силля прийти з допомогою голодины дусім Міжнародній Червоний Хрест та натрапляли на опір московського ураівші світові організації, що працюють ду; він вцерто твердив, що жодного згідно з ідеалазої гуманности й спра- голоду в Советському Союзі нема і товедливости, щоб воли, поки ще не піз- му будь-яка закордонна поміч непот-

Незалежна італійська газета Мессад- щі економічно відсталих країн. Життеципи? Може йому забажалось загляну- жеро» надрукувала статтю Сарагата, в вий рівень пролетаріяту навіть у Греції ти кутиком ока в майбутие людства, якій лідер італійських соціял-демокра- чи в деяких частинах південної Італії про яке мріяв його земляк Кампа- тів пише про свої враження з подорожі теж нижчий, ніж у Советському Союзі. до Совстського Союзу. Головний висно- Але порівнювати економічне становище Але італійський соціяліст виявився вок, до якого Сараґат прийшов на осно- совстських та американських трудящих розумяниям за советських господарів, ві своїх спостережень, полятає в на- просто неможливо, хоч советські керівподасмо вижче під наголовком «Вра- трудящих не відповідає промисловому наздопнати Америку найближчими росільсько-господарському розвиткові ками,»

> Сарагат відзначає незмінно повторюване положення комуністичної пропаганди про те, що Советський Союз повинен використати переваги своєї величезної території, щоб досягти двох цілей: забезпечити свою оборону і створити базу для майбутнього добробуту насе-

«Звичайно, кожна країна прагне визабезпечити свою оборону. А яка країна всім нашим друзям, ще відійшли від і редколегії «Молодої України» та інше. не хоче забезпечити своему народові ліпше майбутне? Але в справді демократичних жраїнах, де робітнича кляса тя нашому народові з приводу исто компету входом відот видом не перешкодом не перешкодом толу, що страждань і вживали заходів, щоб лицької, Євангелицької і Православної життевий рівень трудящих не відстає об'єднана у вільні профспілки, все це

послання в справа потії трагедію України. Він публікував у дібний до періоду примітивного накопипослання в справа потії також був притами, які тягнулися досить довго, голотрудящих. Такий стан речей дуже по- ний ві довым до периоду приметивного наколог чування жапіталу — того самого ран- сутній член головної управи ОДУМу ва президії п. Родак поставив під голокій Україні». Послання підписали всі ли про голод скликав пресові конфе- нього періоду капіталізму, що його не- Америки Євген Кельман. Дуже гарно і сування внесок контрольної конфе- нього періоду капіталізму, що його не- повчально вітав з'їзд голова СУЖЕРО в лезня довір'я уступальної комісті удіствископи, з митрополитом ренції та наради представників різних одноразово гаврували керівники соція- повчально вітав з'їзд голова СУЖЕРО в девня довір'я уступаючим керівники орлістичного руху. Це показує всім нам, Канаді Петро Волиняк та голова пра- ганам. Довір'я було уділено одноголосщо шлях, що його обради советські ке- вославної громади при катедрі св. Воло- но і голова президії оголосив маленьку рівники, не веде до задоволення інтере- димира в Торонто Іван Янішевський, сів та потреб їхніх громадян, тобто до досягнення справжиіх цілей демократичного соціялізму.»

редруковане чужоземною пресою, зро- в Англії владики Англіканської Церкбило ведике враження серед християн- ви Примас Англії собто голова Англії.

— заналогиною інщиятивою виступили ні боровися проти всіх фор імперіяліз
— порядок наред застини: програмова й Іван Пишкало — заступник голови ЦК

— му та поневодення і підтримувати полі
подідений на дві частини: програмова й Іван Пишкало — заступник голови ЦК

— обто голова Англії собто голова Англії собто голова Англії собто голова Пішпила — фізонеовий било ведике враження серед кристиян- ви Примас Англії, себто голова Анг жения миру.

> Частину свого заробітку позич на організацію боротьби за волю Батьківщини. Вписун Позику Визволения України !

IX з'їзд ОДУМу Канади

IX з'їзд ОДУМу Канади відбувся 31. Обговорено ряд важливіших питань, 3

нас у вічність протягом останнього ро- Друга частина з'їзду почалася звітами ку, особливо бл. п. Михайлові Ситнико- керівних органів ОДУМу Канади. Гові. Після цього була обрана президія ловну звітну деповідь про діяльність керування з'їздом в складі: Петро Ро- цілої організації зробив голова ОДУМу дак — голова, Олександер Юхименко — Іван Пишкало. Про фінансові справи заступник, Сергій Дем'яненко і панна ОДУМу звітував фінансовий референт Валя Котиш — секретарі.

На думку автора цих рядків, від'єм- органів. ним чинником у підготовці до з'їзду

член ОДУМу інж. Леонид Ліщина, а Родак — член ЦК. другу — «Про наше сьогодні» — проф.

ного дня (неділя 1. листопада), ще пе- обома частинами ОДУМу як в Америці, ред початком суто організаційної оду- так і в Канаді. ред почиты з'їзду, відбулася по- Національним гимном було закінчено широна нарада одумівського активу Ка- ІХ з'їзд ОДУМу Канади. нади з нашими колегами з Америки.

жовтня і 1. листопада 1959 р. в Торонто. яких основні були: а) Видання ювілей-Відкриваючи з'їзд, голова ОДУМу Ка- ного Альманаху з нагоди 10-тиліятя нади Іван Пишкало привітав присутніх ОДУМу; б) Зустріч ОДУМу з громадянделегатів і гостей та запропонував від- ством Америки й Канади з нагоди 10користати свої природні багатства та дати пошану однохвилинною мовчанкою тиліття ОДУМу; в) Справа видавництва

Юрій Мохонь. Від контрольної комісії З'їзд заслухав писемний привіт від звітував Олександер Степовик, а Українська Греко-Католицька Церква горнув широку діяльність з метою ін- ма. Ті порушено на шкоду інтересам голови ЦК ОДУМу Є. Федоренка та устовариського суду — Олександер Юхиголови ОДУМу Америки Мико- менко. Після запитів і дискусій над звіперерву перед вибором нових керівних

До нових керівних органів ОДУМу було те, що не вислано запрошень на Канади обрано наступних членів ОДУМу з'їзд до наших громадських і політич- Петро Родак — голова, Леонид Ліщина За словами Сарагата, в російських них організацій, як також до наших — 1-й заступник, панна Валя **Павлюк** державного ваніталізму довела багату ра д-ра Адольфа Келлера, який у той ва про світ, у якому возні живуть. Воповторено промови до молоді, яку був референт повідтва, панна Галя Ромадонедавна країну до повної руїни... час очолював організацію Европейська ни часто не помічають потворности новигологи Голова УНРади Іван Багря- непко — секретар, Іван Пишкало вого московсько-комуністичного імпері- ший на зустрічі з молоддю м. Торонто в пресовий і культ-освітній референт. травні ц. р. і яка записана на стрічку. Омелян Денисюк — фінансовий рефе-Ця економічна політика кремлівського Це важливе тим, що багато делегатів з рент, Сергій Дем'янсько — організаційуряду визначае завдання західнього ро- різних міст Канади цієї промови не му- ний референт, Олег Сандул — спорто-

Після привинятя резолюція і постанов двитро Кислипи, Доловіді будуть дру- було уділено слово голові ОДУМу Амекуватися в органі української демокра- рики Миколі Дзябенко, який привітов новообрану управу від імени ЦК і го-Низкою запитів і виспупів, як деле- ловної управи ОДУМу Америки, вислогатів так і гостей, закінчилася перша вив кілька цікавих думок про нашу частына з'їзду. Слід згадати, що наступ- працю та обіцяв ділову співпрацю між

м. гринь

Тан довго, ян советські "республіки" будуть московськими колоніями, ніякий добробут народів СССР не можливий! Раб навіть нагодований, є раб, упосліджена, нещасна істота. А коли він до того ще й є перманентно голодний — він нещасніший утричі!

Василь І. ГРИШКО

ПРАВДА ГОВОРИТЬ САМА ЗА СЕБЕ

(Ще одна відповідь совстським фальшивникам)

1. Сила правди проти безсилля злобної брехні

Ось уже цілих півроку безперервно вис совстське радіо й заливається скаженим гавканиям східньобрехлінська підворітка «За ізвращеніс», чи то пак «За перевернення» (правди в брехню), намагаючись чорноротими наклепами на мене заступити красномовне без'язиччя совстської пропаганди в протиставленні голосній правді мосі брошури «Хто з ким і проти кого?». 1 хоч які найдивовижніці трюки провокативної підступности застосовують при цьому світової слави майстрі й «доктори» советського мистецтва фальшувань і містифікацій, проте все це мене досі ані трохи не зворушувало. Бо що ж могло бути природнішого й логічнішого, як саме таке демонстрування советської люті безсилля в змаганні їхньої брехні з незаперечною правдою, що її висловом була моя брошура! І хіба ж могло це бути для мене несподіванкою, коли ж саме такої реакції ворога я й чекав, і саме таку реакцію навіть і точно передрікав у своїй попередній статті «Що й треба було довести».

Адже там я дослівно накреслив плян майбутньої відповіді Смолича від східньо-брехлінського комітету, детально підказавині йому, як саме він, бідолаха, має виконати те завдання, що його неминуче ж вимагатимуть від нього господарі його душі й пера. І тепер мене просто типить те, що він саме так усе за моєю порадою й зробив Тільки, як і личить советському чиновникові, він не просто виконав, а ще й перевиконав той плян. Так, наприклад, я радив йому замість мітичного «колишнього українського націоналіста», якого він вифантазував у своїй брошурі «З народом чи проти народу в виставити в ролі героя його чергового фантастично-пригодницького творива (про мене) «колициню дружину українського націоналіста» (тобто — мою колишню дружину), а він, перестаравнись, виставив аж дві такі «колишні дружини». Потім я радив йому скористатися з необмежених можливостей советської розвідчо-пропаґандивної машинерії продукування фальшивок і зфабрикувати якийсь наклеп на мене, а він не тільки зробив це, але виставив напоказ навіть і саму ту машинерію в особах аж п'яти професійних агентів совстської розвідки, що раніше були одночасно й німецькими агентами.

Одним словом — зроблено все, як навмисне, саме так, що мені тільки лишається ще раз повторити: що й треба було довести! Бож безпорадність і глупоту засліпленої злобою советської брехливої пропаганди не можна краще довести, як це доводить та казенна шабльоновість, з якою вона оце безперервно сама себе повторює в вигляді зредаґованих Смоличем (та іншими смоличами) однотипних «виступів» у советському радіо й пресі двох «колишніх дружин українських націоналістів» і п'ятьох німецько-советських (чи советсько-німецьких) аґентів.

Все це, кажу, досі мене ані трохи не зворушувало, а навіть ще й трохи тішило, бож не абияк доводило силу поцілу мого слова правди в найдошкульніше слабе місце ворога. І саме тому я, надзвичайно заклопотаний силою-силенною життевих турбот і важливих справ, ось уже півроку не озивався й словом у відповідь на це все. Бож, зрештою, правда завжди говорить сама за себе, заперечуючи брехню навіть... устами самих тих, кто бреше. Так воно сталося й у цьому випадку. Мої читачі та прихильники вже не раз указували мені на фатальні для советчиків протиріччя й сліпі кути, в які вони самі себе в запалі «перевиконання пляну» загнали своїми незграбними наклепами. І єдине, що мені тепер залишилося зробити — це тільки спокійно все це виставити напоказ усім — і нехай правда говорить сама за себе.

2. Що говорить і що доводить "фотодонумент"?

Щодо загальної позиції советської розвідчо-пропагандивної служби в боротьбі проти моєї скромної особи, то морально-політичну вимову тієї позиції вже блискуче окреслив Багряний у своїй статті про це в «Ми ще повернемось!»: советська могутня потуга в союзі з самоздеклярованими німецькими агентами на советській службі — проти однієї слабої людської одиниці на еміґрації, озбросної лише звичайним словом правди, яку не можна заперечити. Дійсно, неперевершена своєю яскравістю ілюстрація до питання хто з ким і проти кого? . Після цього нема чого вже багато й говорити на цю тему. Правда вже промовила сама за себе. То ж зупинимося тільки на деталях, які лише краще висвітлюють правду через самозаперечення советської брехні.

Ось переді мною той фантастично-пригодницький роман про мене, що його написав, але посоромився підписати, Смолич. Його видруковано в числі 48 органу східньо-бреклінського комітету «За перевернення?». під заголовком «З ким і проти кого Василь Гришко?». Це справжня «тисяча й одна ніч» советської розвідчопропагандивної фантазії, і починається вона з демонстрації фотознимки... одного речення з однієї моєї статті в видаваній за німців українській газеті «Голос Полтавидини». За явно висловленим наміром советських аранжерів наклепницької кампанії проти мене, цей фотодокумент» мав би довести особливо наголошуване ними твердження про те, що я, нібито, «догідливо прислуговував гітлерівцям, закликаючи українське населення до покірливости німецьким окупантам». І от, роками вишукуючи й вистудійовуючи всі мої численні писання в названій газеті, вони не знайшли нічого іншого, крім одного-однісінького речення, живцем вирваного з цілковито затасного ними тексту, та й те одне речення говорить зовсім щось інше, ніж те, що хотіли б вони в ньому прочитати. Ось воно, все в пілості, те речення:

«Тепер, коли відкрився простір нестримній хвилі українського національного відродження, українська молодь знайшла справді вдячний грунт для свого зростання й бурхливої молодечої діяльности».

Питається: а де ж тут «закликання до покірливости німецьким окупантам»? І взагалі — де ж тут є бодай хоч згадка про самих тих німецьких окупантів? Чи не характеристично це, що, навіть при всіх своїх найбільших стараннях, советським майстрам фальшувань і підтасовок таки не вдалося знайти бодай хоч згадки про німецьких окупантів, чи бодай хоч натяку на якийсь заклик до покірливости їм у якійсь моїй статті часів німецької окупації. А це ж було навіть необхідністю в ті часи для авторів статтей у легальній українській пресі, контрольованій німцями — бодай хоч для форми згадати «німецьких визволителів». А тим часом у моїй статті, і навіть у спеціяльно вибраному з неї реченні, яке мало б показати моє «прислуговування німцям», немає навіть і духу від чогось подібного. Натомість там у єдино можливій за німців легальній формі, говориться про «нестримну хвилю українського національного відродження», і прикметник «нестримна» явно наголошуе факт, що мова йде про стихійне національне відродження, яке почалося в Україні з розгромом большевиків у 1941 р. незалежно й наперекір стримуючій силі нового окупанта. Тому й говориться в статті про «нестримну хвилю».

Якби советчики відважились були надрукувати не одне вирване речення, а бодай хоч частину контексту, з якого те речення вирвано, якщо вже не цілу статтю, то тоді б кожному було б видно відразу, що в статті взагалі не було мови про німців чи їхне «визволення», бо йшлося в ній не про це, а про факт зникнення советської окупації і про те, що сам цей факт був достатнім для того, щоб «відкрився простір нестримній хвилі українського національного відродження» і знайшовся грунт для національного «зростання й бурхливої молодечої діяльности» вперше позбавленої большевицьких пут української підсоветської молоді — байдуже, чи німцям це подобалося, чи ні.

До речі, ця стаття, що називалась «Трагедія української молоді» й була присвячена виключно справі національного обличчя української молоді під советською окупацією, була передрукована з «Голосу Полтавщини» в молодечому додаткові до празької газети українських націоналістів «Наступ» у той же самий час. Я думаю, що наші націоналісти не забаряться опублікувати її тепер для загального відома, і українське громадянство на еміґрації зможе познайомитися з повним текстом статті й зробити свої висновки про її зміст.

Отже — те, що мало б «довести» одне з головніших тверджень совєтської пропаґанди проти мене, насправді не тільки не доводить того, що їм треба, а ще й блискуче те все заперечує. Правда говорить сама за себе, — що й треба було довести!

Зрештою, розуміючи й самі, що це так, советські фальшивники вдалися відразу ж до штучного висновування свого голослівного твердження з невдалого й пагубного для їхньої цілі «фотодокументу» в той спосіб, що, мовляв, стаття та була вміщена в газеті за 15-те січня 1942-го р., а в цей час, мовляв, німці вже почали свій протиукраїнський терор, — значить, мовляв, стаття, хоч і не прямо, але посередньо, була схваленням німецької політики. Але й це фальшивницьке підтасовування спростовує об'єктивна історична правда і просто... календар. Справа бо в тому, що газета, в якій з'явилася стаття, датована 15-м січня 1942 р., але сама стаття була написана далеко раніше ще в 1941 р. Кожному ж відомо, що статті такого розміру (підвал) пишуться далеко раніше від дати видрукування її в газеті, а, крім того, в контрольованій німцями газеті, де матеріяли ухвалювались до друку щойно після перевірки їх німецькою цензурою в німецькому перекладі, статті звичайно переходили щонайменше місяць шляху від дати їхнього, написання до дати їхньої появи друком. У випадку ж із моєю статтею це тривало ще довше вже хоча б тому, що вона була написана для газети ще тоді, коли газета ще навіть не виходила, а тільки збирались матеріяли для майбутньої газети, тобто — восени 1941 р. незабаром після втечі большевиків і приходу німців. Тоді ще все українство в Полтаві, відірване від решти України, жило загальними в той час ілюзіями про справжне визволення. Це ще були часи тимчасової військової влади, коли ще йшли бої за Харків і німці в Полтаві поводили себе цілком невизначено. Та, зрештою, навіть ще й у січні 1942 р. Полтава жила ще під рідним синьо-жовтим прапором і тризубом, з націоналістичною міською управою на чолі. Такщо наведене советчиками речення з моеї статті в той час навіть і об'єктивно не мало й не могло мати нічого спільного з тим, що хотіли б тим советські фальшивники «довести».

3. Висновки, що самі випливають із логіки речей і фактів

Влискуче провалившись із своїм «фотодокументом» і мабуть вчасно помітивши його українсько-націоналістичне, а не німецько-вислужницьке, звучання, совстські фальшивники вирішили далі за всяку ціну ослабити те національно-позитивне враження, яке, фактично, створює щодо моєї особи невдалий совстський фотодокумент». Що ж робити? І вони раптом поспішно кинулися в протилежний бік і гарячково заходилися викомбіновувати щось таке, щоб витворити хоч якуєь штучну тінь над моїм націоналістичним минулим часів німецької окупації. І так поспішно, і так гарячково за це взялися, що навіть і не помітили, як відразу ж самі свою брехню оголили, потрапивши з нею під дурного хату ще й курям на сміх.

Не маючи нічого, щоб мені в тому відношенні закинути, вони вдалися до звичайнісінької стовідсоткової вигадки і, всупереч усякому здоровому глуздові й нормальній логіці, заходилися сугерувати таке: мовляв, Гришко занадто сміливо виступав за німців як український націоналіст, але він не був розстріляний німцями, отже... отже — «це означає, що він був провокатором». Так дослівно й висловлює що гадючо-підлу й типово-советську провокаторську думку справжній — не здогадний, а точно встановлений, ще й самозреклямований, теперішній советський, а за німців — німецько-советський, агент-провокатор Георгій Гук, «колишній адміністратор »Голосу Полтавщини».

Та щоб цей диявольський трюк советської розвідчопропагандивної служби був зрозуміліцым для непоінформованих, мушу спочатку подати тут коротеньку довідку про цю нікчемну особу, яку тепер виставлено в ролі підставної фігури для ширення смороду советських неймовірних брехень. Каліка-карлик із спотвореною половиною спаралізованого тіла, тип невідомого походження й неясної національности, він, як інвалід, що знав німецьку мову, чомусь був посаджений кимсь у видавництво контрольованої німцями газети, як технічний службовець адміністрації. Його дружина, психічно-хвора й тому втримувана ним під замком в ізольованому приміщенні, при кожній нагоді контакту з нею сторонніх людей гістерично вигукувала, що він «жид і советський агент» і тому, мовляв, коче її позбутися. Але ніхто не звертав на це уваги, бо всі мали співчуття до нещасного каліки ще й з божевільною дружиною. І тільки з поворотом большевиків у Полтаву виявилося, що божевільна жінка говорила правду, бо каліка став відразу ж одним із головніших інформаторів совєтських карателів, чим, як це тепер видно, займається й тепер.

Ось такого огидного типа виставлено тепер проти однієї з намічених ним до знищення (ще за німців) жертв, що, на щастя, вислизла з його павучих лап. 1 це фізичне й моральне страховище, уявіть собі, навіть... «висловлює своє обурення» («священне обурення»!) з приводу «фашистської діяльности Гришка». Але ще більше того: за розписаною для нього ролею, воно «розповідає» про те, як, нібито, воно було учасником якоїсь «таємної наради українських націоналістів» на квартирі бургомістра Полтави Борківського в грудні 1941 р. й бачило там мене й чуло мій виступ. При чому, в тому своєму виступі я, нібито, «зробив закид проф. Ващенкові (редакторові «Голосу Полтавщини»), що газета друкує, мовляв, тільки антирадянські замітки й статті, а не є органом української націоналістичної пропаґанди.» Для чого ця подробиця? А ось для чого: «Якщо Гришко безкарно провадив таку пропаганду, - робить висновок потвора, - то це означас, що він був провокатором.» І далі «доказ»: через декілька місяців (навесні 1942 р.) німці арештували й розстріляли Борківського й деяких інших членів націоналістичного керівництва міста, а Гришко вцілів, значить . . . і т. д. і т. п.

Дикість цього дивовижно-підлого ходу думок советського Квазімодо тим більш очевидна, що, перш за все, цілковито виключеною річчю є сама можливість присутности його на «таємній нараді українських націоналістів», з якими ж він ніколи не мав і не міг мати нічого спільного. Але, якщо б уже припустити, що в наслідок якогось фатального непорозуміння він там якимсь чудом справді був, то цього самого вже було б досить для того, щоб пізніша розправа німців із учасниками тієї наради стала самозрозумілою. Та цілком втративши всяке почуття міри в брехні, советські фальшивники забули, що коли вже робити висновок про те, що той, кому вдалося вціліти від розправи, мав би тим самим бути «провокатором», то ж передусім уцілів і від німців, і від большевиків сам той, хто тепер, як нібито «учасник» тієї наради, про неї розповідає. А крім того, як виходило б із його розповіді, вціліли ж іще й інші «учасники наради», от хоч би й проф. Ващенко, якого советський агент чомусь вирішив навіть узяти під захист від нападів націоналіста Гришка. (До речі, участь проф. Ващенка в будь-якій «таемній нараді українських націоналістів» також була цілком виключеною, бо він до ніякої організації українських націоналістів тоді не належав, а приписувані мені «закиди» йому були, фактично, тодішньою лінією відношення націоналістів до нього.)

Але цю видиму кожному логічну недоречність ще більш унаочнили советські фальшивники тим, що виставили на додачу й ще одного вцілілого «учасника» тієї «таємної наради», та ще й такого, що факт його вціління (знову ж таки — і від німців, і від советів) ще більше зводить нанівець усю їхню безглузду гру на висновуванні брудних здогадів із того, що хтось уцілів. Вони виставили колишню дружину розстріляного Борківського і в її уста вклали слова «підтвердження» вигаданої історії про «таємну нараду українських націоналістів» та мою присутність там. Як також «свідок» і також «учасник» (господиня ж квартири, де, ніби, та нарада мала місце), вона до переліку вже названих «учасників наради» додала й ще деяких також уцілілих (і перебуваючих тепер на еміграції) осіб. А при тому ще й розповіла про те, як то вона через всю дружбу з німкою Тирель, що була головною дорадницею німецької влади й вершителем долі українців у Полтаві, зробила свого чоловіка бургомістром і як потім та сама німка розказала їй, що «німці дізналися про ту нараду» і тому через декілька місяців пізніше розстріляли його й інших керівників української самоуправи Полтави. І вона каже: «Я гадаю, що цим зрадником був Гришко.» Маете «аргумент»: «я гадаю» (на кавовій гущі, чи що?). І це «гадання» тим більше дивне, що кожному ж впадає в око несклеснність її оповідання, з якого найпростіще було б зробити висновок, що її ж дружба з німецькою дорадницею-

Советські "спутнікі" й "пуннікі" не зроблять советських людей щасливішими й свобіднішими, як не зробили щасливішими й свобіднішими єгипетських рабів дива тодішньої техніки -- фараонівські піраміди, тими рабами збудовані! То ж перше аніж летіти на Місяць, треба зробити порядок на Землі!

доношицею, логічно, й була причиною того, що «німці дізналися про ту нараду». А при цьому само собою напрощується й інше питання: а яким же це чудом ущила ще й залишилася під совстами та стала, як вона каже, «щасливою радянською громадянкою» сама ця «колишня дружина українського націоналіста», учасниця «таємних нарад українських націоналістів» і т. д.? Якою ціною куплено її щастя»?.

Але й це логічне питання фактично зайве, коли ми вкажемо на найголовнішу й найочевиднішу фальш усієї цієї історії просто таки плицівно сама себе викриває, ми-моволі виявляючи правду. І тут, як у випадку з сфотодокументом», правда говорить сама за себе, жорстоко караючи необачних фальцивників. Справа в тому, що група націоналістів на чолі з бурґомістром Борківським, була групою ОУН полк. Мельника. Це підкреслила в своєму «виступі» й його колишня дружина, кажучи: «Борківський був українським націоналістом-мельниківцем». А тим часом, як це відомо всім, я ніколи організаційно до цієї групи не належав і навіть не міг належати, бо вже з осени 1941 р. був організаційно пов'язаний із ОУН Бандери. Кожному, хто знас, які відношення були між цими двома групами націоналістів у той час, відомо, що про участь у якійсь організаційній «таємній нараді» протилежної групи не могло бути й мови. Отже, коли б навіть застосувати засаду, що кожен, хто з учасників тісі наради не був розстріляний (а таких, крім мене, навіть і згідно виступів совстських підставних фігур, було ще чотири згаданих ними особи) тим самим мав би, чи міг би, бути зрадником, то й тоді однак до мене це не може бути застосоване, бо я там просто не міг бути! Зрештою, мельниківські керівники, що працювали в той час у Полтаві, як також і справжні учасники всіх можливих мельниківських таємних нарад там у той час (зокрема ті, що їх названо в виступах советських агентів, а вони є на еміграції) можуть повністю ствердити це, що я тут шицу.

Крім того — ще один загальновідомий і спростовуючий советську брехню факт: розстріл групи націоналістів-мельниківців на чолі з Борківським у Полтаві навесні 1942 р., так само, як і розстріл багатьох інших націоналістичних бургомістрів та урядовців у багатьох інших українських містах у той самий час, був зовсім не наслідком якоїсь зради, а лише наслідком відповідного крутого звороту німецької політики в відношенні до націоналістичних українських самоуправ. Де націоналістичні керівники перших піднімецьких міських самоуправ не встигли вчасно перейти в підпілля й продовжували далі діяти, як націоналісти, легально (що, на жаль, мало місце в Полтаві навесні 1942 р.), там вони були схоплені німцями прямо на їхніх високих посадах і розстріляні (як і сталося з Борківським та іншими). З бандерівцями тоді того не сталося, бо вони в Полтаві почали діяти підпільно від-

Отже й тут советські фальшивники самі себе «засипали», звівши нанівець усю свою брехливу будову, бо в постіху не туди потрапили. Не встигли навіть встановити, з якою ж групою українських націоналістів був я тоді пов'язаний. Кажуть же, що Бог карає брехунів відібранням у них пам'яті. Так сталося і з советськими брехунами. І знову правда говорить сама за

4. Історія повторюється: німецько-совстські агенти в своїх незмінних родях

Та ось приходимо до найголовнішої частини східньо-брехлінського фантастичного роману про мене. Це — оповідання німецько-советських агентів про мої «злочини» на службі німецької військової розвідки проти советських «партизанів».

Морально-політичний, та й просто морально-людський, характер таких советських «коронних свідків» проти мене, як колишні ґестапівсько-енкаведівські двійняки, що тепер уже виступають тільки в своєму чисто енкаведівському вигляді, вже достатньо насвітлив у своїй чудовій статті з цього приводу Багряний. Залишається тільки уточнити деякі яких справжня вимова цієї зворушливої демонстрації німецько-советської гестапівсько-енкаведівської едности стане ще більше зрозумілою.

В своїй попередній статті «Що й треба було довести», я вже писав про те, як в умовах німецької окупації большевики діяли проти українського народу, а зокрема —проти українських націоналістів руками своєї агентури в німецькому окупаційно-поліційному апараті. Як відомо, улюбленим способом советсько-німецької агентури було фабрикування для німців матеріялів обвинувачения в... «комунізмі» тих українців, які ще під советами виявили себе національно-свідомими й національно-активними та були за те советами репресовані, але вціліли від знищення. Жертвою такої советсько-німецької диявольської співпраці мав упасти в 1942 р. й автор цих рядків, проти якого вже були зфабриковані для Гестапо відповідні доноси. Врятувала мене тільки та щаслива обставина, що в Полтаві в той час ще були й мали певні позиції та впливи в німецькому військовому командуванні такі тодішні німецькі високі офіцери й великі друзі українців, як проф. Ганс Кох та д-р Оскар Вагнер. Саме завдяки їм я був своечасно попереджений про небезпеку й утік з Полтави. Але це, звичайно, змусило мене не тільки у власній обороні, а й в обороні інших українців, яким загрожувала та сама небезпека, взятися розплутувати вузли советських протиукраїнських провокацій. Оскільки окупаційно-поліційний апарат був уже безнадійно в руках советських агентів, едино можливим засобом боротьби була, звичайно, армія, під захист якої я й змушений був віддатися. Саме з того часу невдалого полювання за мною німецько-советських агентів Гестапо й походить їхня сьогоднішня лють на свою недоступну їм тоді жертву. Бож тепер, коли ті агенти вже самі себе явно-славно назвали, ще й хва-

стаються тим, уже можна сказати прямо, що це ж і є ті самі особи, які тоді, в час мого тимчасового перебування протягом двох місяців у Києві, безуспішно намагались «знешкодити» мене німецькими руками вже як виявленого ними українського націоналіста. Правда, в той час вони були такими стовідсотковими німецькими псами з шовіністично-російським духом, що я був певний, що мав справу просто з російськими україножерами на німецькій службі. Аж тепер ясно, що це було російсько-советське україножерство.

В кожному разі, я був у боротьбі проти них у той час. Ми були смертельними ворогами і боротьба між нами «хто кого» йшла справді не на життя, а на смерть. Але боротьба тоді не закінчилась. Вона продовжується й тепер, про що й свідчить логічна поява цих самих осіб сьогодні, вже в ролі советських підставних фігур. І це так природньо й закономірно, як і те, що й я також — як був, так і є та й буду до кінця днів своїх боротися проти них і системи, що їх по-

Отже, те, що советська розвідчо-пропагандивна служба мусіла в боротьбі проти мене опертися саме на таку свою силу, як її колишні агенти-гестапівці, є самозрозумілою річчю, яка не потребує дальшого розписування на цю тему. Вони можуть тепер вигадувати й наговорювати на мене все, що тільки буде потрібно їхнім господарям. Ніякі спростовання їхніх диких

заяв не потрібні, бо спростуванням їх є вже сам факт хто це говорить і коли, при якій нагоді та для якої ці-

Єдине, що хіба варто задля самого курйозу тут підмітити, це те, як незграбно, й знову ж таки самих себе викриваючи, намагаються советські фальшивники відвести увагу своїх можливих читачів, чи слухачів, від того очевидного й незаперечного факту, що виставили вони проти мене нікого іншого, тільки своїх же власних аґентів ще з часів їхньої спільної з німцями протиукраїнської боротьби. Щоб завуалювати цей факт, в уста цих агентів вкладено стандартні фрази про те, що вони, мовляв, перейшовши потім на советський бік, покаялися в своїх німецьких гріхах і були за те навіть покарані советською владою, але пізніше, вже недавно, були «амнестовані» й стали «щасливими советськими громадянами й патріотами». І, як такі, вони, мовляв, недавно «випадково побачили й прочитали» мою «підлу брошуру» і тепер «висловлюють своє обурення» і т. п.

Виходило б, що, згідно їхніх «оповідань», картина мала б виглядати приблизно так: моя брошура розповсюджується (продається, мабуть, у кіосках) масовим тиражем скрізь в УССР; і от ішов собі вулицею недавно такий собі щойно звільнений за амнестією в'язень, що відбув десяток років каторги за те, що під час війни був аґентом німецької розвідки й Гестапо; ішов і випадково забачив у кіоску мою брошуру (До речі, аґент Гаригін так дослівно в своєму «виступі» й говорить: «Минуло чимало років, і ось мені на очі потрапляе написана Гришком брошурка»...); купив, прочитав і кров йому закипіла «священним обуренням»: та як він, сякий-такий, смів! Та я ж йому!.. І відразу ж побіг на станцію, купив квиток до Берліну, з'явився там до відповідного комітету й зголосився виступити з викриттям автора тієї брошури... Це ж саме й так само «випадково» в цей же самий час трапилося й ще з двома такими ж самими недавно звільненими за амнестією колишніми німецькими агентами. І «випадково» сталося так, що всі вони в один день з'їхалися до Берліну, де вже з таким же самим «священним обуренням» чекали на свою чергу виконати свій патріотичний обов'язок совєтських громадян дві «колишні дружини українських націоналістів» і два колишні німецькі коляборанти й советські агенти з Полтави,

Отаку казочку-небеличку для дітей молодшого віку ось уже цілих півроку розказує своїм слухачам радіо східньо-брехлінського комітету і розписує його ж нікчемна рептилька. І невже автори всієї цієї галабурди, будучи все ж таки дорослими людьми, справді уявляють собі, що хтось із нормальною головою на плечах може все це серйозно слухати?

Та ж кожному відомо, що брошуру, подібну до моєї, в УССР може вільно читати тільки відповідний начальник відповідного відділу советської таємної служби безпеки, і тільки з його ініціятиви, та й то з благословення відповідного вищого начальства, може бути організована така кампанія проти мене, як оце її там організовано. Яким же чудом, питається, в ту кампанію потрапили в ролі активних учасників такі особи, як колишні німецькі агенти й коляборанти? Тільки двома шляхами: або ж вони вже були службовцями відповідного відділу советської служби безпеки, або ж вони були тим відповідним відділом негайно ж «мобілізовані» й урухомлені. І в одному і в другому випадку вони або ж уже були советськими агентами, або ж стали ними в порядку негайної мобілізації. Залишаеться тільки встановити, хто з них належить до першої категорії, а хто до другої.

Отже, повторюємо ще раз — маємо справу з агентами й підставними фігурами, які говорять тільки те й тільки так, що і як наказано їм говорити. То що ж там іще в їхньому говоренні спростовувати, коли сам цей факт уже е найкращим спростуванням їхніх не-

5. Ще деякі курйози й недоречності, що демаскують фальшивників

Багато, дуже багато є ще й інших самовикривальних протиріч та й звичайних курйозів у цілій тій писанині та патяканині советської пропаганди проти мене в зв'язку з моєю брошурою. Наводити всіх їх тут для ілюстрації того, як правда говорить сама за себе навіть і крізь хитре плетиво брехні, значило б розбирати майже кожне сказане чи написане ними речення. Та все ж варто зупинитися коротко бодай на деяких окремих характеристичних деталях.

Ось у «виступі» моєї колишньої дружини, як також і в «виступі» німецько-советського агента Гаригіна (до речі — всі «виступи» написані однією рукою, однаковою для всіх мовою стандартної советської пропаганди) повторюється й спеціяльно підкреслюється фраза про те, що під час евакуації з Києва восени 1943 р. мені для переїзду «була надана есесівська машина... А гітлерівці абикому автотранспорту не надавали...» Але відразу ж після цього устами моєї колишньої дружини оповідається такий характеристичний епізод нашої евакуаційної епопеї: «Через деякий час ми опинилися в Познані в таборі, де жили тисячі радянських людей. вигнаних окупантами з різних місць. Минуло кілька днів і Гришко якимсь чином добився, щоб нас перевели до іншого табору. Тут... люди жили без варти.» Питається: а яким же це чудом, евакуюючись «спеціяльно наданою» мені німецькою «есесівською машиною», потрапив я в звичайнісінький остарбайтерівський табір для «радянських людей, вигнаних окупантами», де люди жили під вартою? Чому це аж потім треба було мені «якимсь чином» вириватися з того табору, коли ж, маючи привілей евакуації «спеціяльно наданою есесівською машиною» можна ж було б вільно їхати куди завгодно! Ось так крізь словесну облуду стандартної брехні раптом прорвався кусень звичайної життевої правди. Бож насправді було так, що евакувався я німцями так, як і всі ікші «тисячі вигнаних радянських людей», і потрапив також туди, куди потрапляли й усі інші, а вирвався звідти й вирвав родину (після захворіння сина скарлятиною) також таким чином, як це робили тоді й інші «тисячі вигнаних радянських людей»: зголосившись добровільно до боротьби з наступаючими большевиками в лавах спеціяльних добровільних антибольшевицьких формувань по німецькій стороні. А як же могло бути інакше? В мене ж був тільки один вибір: якщо вже гинути, то тільки в боротьбі проти того ворога, перемога якого означала для мене смерть. І я кинувся в вир боротьби, навіть і не вагаючись з цього приводу. Те, що зробив би я й тепер знову, якби опинився в тому самому становищі!...

Але в своєму фантастичному нагромадженні несамовитих брехень советські фальшивники не обмежились самим тільки вимальовуванням мене в вигляді «німецького вислужника». Знаючи, що серед українців ненависть до советського вислужництва ще більша, ніж до вислужництва німецького, вони не завагалися й перед тим, щоб очорнити мене також і натяками на мое колишне підсоветське пристосуванство. Для цього спеціяльно підкреслено те, що підкреслюють у ворожій кампанії проти мене й деякі емігрантські мої вороги, а саме — факт, що в своїй ранній молодості, в час трирічного перебування під карою «умовного ув'яз-нення» після засуду мене ГПУ в зв'язку з справою СВУ-СУМ, я розпучливо пробував застосувати свої літературні здібності на шляху до свого втримання на поверхні підсовєтського життя, і в юнацькому віці (між 16—18 рр.) написав книжку типових підсоветських повістей «Стик», яку й видано було тоді в УССР (вийшла друком напровесні 1933 р., але написана в рр. 1931—1932; див. журнал «Молодняк» ч. 8 за серпень 1931 р.). Цей факт, до речі, також належить не до тих. якими я мав би соромитись, а до тих, якими можна гордитися. Бо з чисто літературного боку для мене, як тоді ще неповнолітнього автора, це було не абияке

професійне досягнення.

Та ходить не про сам цей факт, а про те, як, навіть експлуатуючи й цей факт для своїх цілей, советська пропаґадна сама викриває фальшивість інсценізованого нею «виступу» моеї колишньої дружини. Справа в тому, що в її уста вкладено (вірніше — за неї написано й під її ім'ям пущено в обіг) такі слова про мене: «Він читав мені свої книжки »Така путь« та »Стик», у яких він змальовував трудовий ентузіязм радянських людей...» і т. п. В цій фразі прошу звернути увагу на слово «книжки» й дві назви тих «книжок», з чого виходило б, що в УССР було видано не одну, а дві мої книжки. Курйоз цієї заяви полягає в тому, що згадані назви моїх, нібито, двох «книжок»— це насправді назви лише двох творів однієї книжки під загальною назвою «Стик» (див. рецензію на неї в журналі «За марксо-ленінську критику», ч. 10 за жовтень 1933 р.). Яке це має значення? А таке, що неможна собі уявити, щоб така родинно-близька мені особа, як колишня дружина, яка мусіла ж ту мою книжку бачити й читати (а ще тим більше, коли я, як сказано її устами. «читав їй» свої твори сам), щоб вона не знала про те, що то ж була одна книжка, а не дві. Сплутати назви двох творів однієї книжки з уявою про дві книжки могла тільки якась цілком чужа людина, яка просто ніколи тієї книжки в вічі не бачила, а тільки тепер десь щось про те краечком вуха почула. Значить?.. Значить те, що називається «виступом» моєї колишньої дружини в советській пресі й радю — це насправді зовсім не її виступ, а когось інщого, що лише вживає її ім'я. Хтось пише (а може й читає) за неї і не вміє навіть переказати правильно загальновідомі факти, перебріхуючи їх навіть у таких простих наочних деталях. Так знову помстилася на фальшивниках їхня брехня. Правда й тут говорить сама за себе, викриваючи незграбних підгасовувачів фактів. Маленька деталь, але ж яка промовиста для виявлення брудної кухні советського фаль-

6. Хто має голову — хай думає

Раніше вже було вказано в цій статті, якого маху дали советські провокатори, з поспіху потрапивши пальцем у небо, коли в своїй спробі наставити проти мене моїх колишніх друзів-націоналістів зробили мене колишнім «мельниківцем». А тепер варто зупинитися ще на одному моменті тієї ж диявольської спроби, як також на самій цій спробі взагалі.

Раптом чомусь, забувши про те, що вже перед тим було вкладено в уста двох інциях агентів із Полтави про мою там активність у націоналістичній організації, східньо-брехлінські режисери вклали в уста свого агента Ґаригіна таке: «У Львові 1944 р. німці наказа-

Пропагандивний мосновський шум і галас навколо "пунніків" і "спутніків" розрахований насамперед на те, щоб підмінити собою спраглість підсовєтсьних народів на хліб і свободу! Але те, чого бракує пюдям СССР— свобода, добробут, людські права—знаходиться не на Місяці, не на Марсі, а на Земпі! "Обітований" Місяць нехай буде для Хрущова й усіх комуністичних проводирів

ли нам вдавати з себе завзятих націоналістів: мені польського, а Гришкові — українського. Згодом для шпигунсько-провокативних цілей німці наказали мені ввійти до польської націоналістичної організації АК. а Гришкові — до місцевої організації українських нацюналиств...». Чусте? Щойно в 1944 р. у Львові за наказом німців я почав «вдавати з себе українського націоналіста», в потім, за тим же наказом, нарешті вступив до ОУН. Але ж чеквите... Згідно «виступу» агента Гука, я ще в грудні 1941 р. не тільки брав участь у «тасмий нараді українських націоналістів», але ще й відогравав серед них не абияку організаційну ролю, бож виступав на нараді майже як керівник, про що в «виступі» згаданого агента сказано дослівно так: «Гришко заявив, що треба посилити пропаганду, брати на облік співчуваючих осіб, враховувати ступінь їхньої активности й інформувати про це його.» Значить, виходило б з. того, що ще три роки перед тим, як «німці наказали Гринкові вдавати з себе українського націоналістя і вступити до організації», він уже не тільки «вдавав із себе націоналіста», але вже й був в організації. Чого б же це раптом аж у Львові в 1944 р. (де я, між інпим, був усього два тижні переїздом далі на закід під час евакуації) мені треба було «вдавати з себе» того, ким я вже був перед тим? Та ж відомо, що ОУН завжди, а в той час особливо, була надзвичайно розвиненою й конспіративно досконалою організацією, що мала особливо скрупульозний контроль осіб із Надднипрянцини, не допускаючи до себе близько нікого, кто перед тим не був уже докладно й наділі вивчений і навіть вишколений їхніми людьми, що діяли на Надпніпрянцині, а в 1944 р. в більшості були вже у Львові. Як би ж це Гришкові вдалося раптом «на наказ німців» відразу ж «вступити в організацію»? А де ж тоді поділися ті підозріння, що їх так старанно вифантазовували щодо моеї діяльности в Полтаві тамтешні советські агенти? Ні, щось це все ніяк купи не тримаеться і брехня сама себе викривае.

Звичайно, задум советської провокативної пропаганди тут був такий ясний, що кожному, хто має голову, зразу ж зрозуміло, про що ходить ворогові: кинути, бодай заднім числом, у середовище українських націоналістів зерно підозри супроти особи, що колись була серед ник, щоб у такий спосіб нацькувати на нього емігрантське безголов'я й мобілізувати його та потім експлуатувати його в советських цілях. Але ж зроблено це (знову ж таки, мабуть, через поспіх) так незугарно, що фактично зведено цей задум відразу ж на ницо. Бож коли вже названо місто й час здогадного вступу Гришка в ОУН «за наказом німців», то ж треба знати, що ОУН така організація, що дуже швидко й легко може встановити, чи взагалі мав місце якийсь контакт Грипика з організацією в тому місті в той час. Люди ж обох ОУН, що знали й мали справи з Гришком, е майже всі на еміграції і вони чудово знають, що якраз у Львові в 1944 р. ніякого контакту з організацією я не мав, бо на тому терені був випадково й дуже коротко. Зрештою, якби коч якась маленька дрібничка в моему націоналістичному минулому часів війни мала в собі щось таке, що б могла дати привід моїм колишнім співпартійцям для накинення на мене якоїсь тіні, то після того, як я вже десять років тому з ними порвав стосунки, ще й опинився в становищі запекло атакованого ними противника, вони б уже напевно те належно використали. Але все таки вони ще так низьво не впали, щоб на те піти. Принаймні досі на те не йшли. I ось щойно тепер дошкулений мною наш спільний ворог рантом простягае їм таку зброю проти мене. Чи не феноменальна свосю дияволистичністю

І тут треба з усім притиском підкреслити надзвичайно важливий момент в усій цій справі, — важливий не для мене особисто, а для цілої нашої політичної еміграції взагалі.

Здаеться, ще ніколи в своїх пропагандивно-диверсійних кампаніях проти української еміграції советська розвідчо-пропагандивна служба не оголювала так одверто своеї підступної стратегії й тактики в відношенні до окремих явищ нашого еміграційного життя, як це воробить у моему випадку. Робиться пале койдуча спроба капіталізувати для советських цілей ту атмосферу войовничої ненависти й злоби, яку ось уже роками під ширмою боротьби проти фіктивних «ізмів» створюється різними темними типами з участю, на жаль, і людей із націоналістичного табору, навколо мене та навколо цілого того політичного середовища, яке я собою репрезентую. Для цього тепер і простягае моїм ненависникам советська рука свою отруйну зброю, в надії, що вони пустять її в хід, викінчуючи тим морально, а може й фізично, не тільки одну, але обидві сторони.

Певно, що цей ворожий замір настільки очевидний, що тільки хтось дійсно безголовий, поминаючи замаскованих під українських еміґрантів советських аґентів, може кинутися на таку згубну приманку. Та біда в тому, що безголов'я серед нас якраз і є найнадійнішим союзником нашого ворога. Щождо моїх колицийх друзів, а тепер противників — націоналістів, то від них ворог сподівається принаймні одного: невтрального мовчання. Оскільки ворогові йдеться лише про очорнення небезпечної йому особи бодай хоч спрепарованою вуличною чуткою, то й за саме мовчання тих, хто міг би це заперечити, вони будуть дуже вдячні.

Але зброя ворога двосічна Вона розрахована на удар одночасно на два боки. І та отрутна приманка, яка закладена в ній для можливих «соратників» ворога в ненависницькому поході проти одніеї з намічених ворогом щлей, є вбивчою для них уже тепер, у такому вигляді, як вона є. Ось, наприклад, одна важлива деталь, яку необачно оголили советські фальцивники, намагаючись за всяку ціну вималювати мене в потрібні ім кольори безпринципного, «за марки проданого» німцям «гітлерівського вислужника». В уста моєї колишньої дружини, в доказ, мовляв, мого «гітлерівського» минулого, вкладено такі слова: «На квартирі Галини В'юн (сестри) і вдома він де далі частіше зустрі-

чався з якимись підозрілими людьми. Це були вихідді з Галичини Петро Чорний, Роман Чайківський... В Кискі він продовжував зустрічатися з людьми, які активно співробітничали з гітлерівцями — «Василем», Петром Чорним та іншими...» Щоб було зрозуміло, про що тут ходить, мушу зазначити, що всі ці «підозрілі люди», а зокрема «Петро Чорний» і «Василь» — це псевда відомих ОУН підпільників-націоналістів із Галичини, що жили й діяли нелегально, переховуючись від німців, які полювали за ними і від яких їм, у разі викриття, загрожувала вірна смерть. ОУНівцям, що мали відношення до т. зв. «похідних груп ОУН» на Наддніпрянщині, ті особи добре знані, отже й відомо, що то були за «активні співробітники гітлерівців», як також відомо й те, що значило моє співробітництво з ними в той час.

З цієї вимовної деталі видно кожному чітко, що саме мають на увазі советчики, репетуючи тепер про мою «активну співпрацю з гітлерівцями». Вони мають на увазі якраз мою співпрацю з такими «підозрілими людьми», як «Петро Чорний», «Василь» та інші націоналістичні діячі протинімецького й протисоветського підпілля. І якщо хтось тепер із того табору на еміграції хотів би в ім'я ненависти до мене мовчки підтакнути советським гадючим наклепам, то він мусітиме цим самим акцептувати й окреслення діяльности українських націоналістів у протинімецькому підпіллі як також «співпрацю з гітлерівцями». Іншого вибору немає. Зрештою, хіба ж випадково, що в своїй передовиці «За перевернення» відразу ж після мене переходить до таких самих обвинувачень в «агентурній службі» проти Я. Стецька, а потім вичисляє, як «аґентів» вперемішку з Багряним і Лівицьким також Бандеру, Мельника й Бульбу?.. Чи цим знову ж таки не говорить сама за себе правда про те, як воно в дійсності було з тією «співпрацею з гітлерівцями», що насправді ж була нічим іншим, як тільки українською визвольною боротьбою в неймовірно складних історичних обставинах!

Та все це, повторюємо, ясно лише для людей з головами на плечах. Але ворог розраховує на емігрантське безголов'я. То ж тим більша відповідальність падає на голови людей із усіх наших політичних таборів на еміграції. Це відноситься не тільки до націоналістів, а до всіх, і до табору автора цих рядків у рівній мірі. Хто має голову — хай думає. Ворожа робота серед нас і проти нас усіх дає вже аж занадто багато підстав до якнайповажнішої задуми. Одним із прикладів ворожого підступу проти всіх нас є й показова акція ворога в моєму випадку. Головам, здібним думати, тут нічого не треба й роз'яснювати. Ворог сам досить ясно себе

7. Те, що видно кожному простим оком

Чи не найбільш наочно-переконливо для всіх і вбивчо для самого ворога промовляє правда сама за себе з того останнього й, сказати б, «вирішального» для загального звучання всіх ворожих наклепів висновку, що його зробила в своїй скаженій кампанії проти мене советська розвідчо-пропаґандивна служба. Цей висновок зводиться до такої формули, що нею в присвяченій мені передовиці «За перевернення» кінчається перелік усіх моїх гріхів супроти «радянського народу й батьківщини»: «А фактично В. Гришко, — пишеться в тій передовиці, — аґент-провокатор гітлерівського абвера в минулому й американської розвідки — в сучасному.»

Отже ясно й безапеляційно поставлено «і» з крапкою між двома рівнорядними советськими твердженнями: що я, мовляв, такий самий «агент американської розвідки», як був «агентом німецької розвідки». Знаменито! Краще «зарізати» свою ж власну дурну пропаґанду советчики ледве чи могли б. Бож, люди добрі, дивіться, що виходить...

Припустимо, що знайдуться такі, яким східньо-брехлінська стобреха й справді дасть якусь поживу дляфантазій про мене, як німецького «аґента-провокатора» в минулому. Адже спекулювати на тему того, що було, чи могло бути, «десь колись» із кимсь у минулому — справа загалом легка. Не даром же советчики чекали аж понад півтора десятка років, протягом яких я був також активним у протисоветській роботі на еміґрації, щоб виступити з своїми наклепами аж тепер, коли вже можна говорити про далеке минуле, а не про свіже сучасне, та ще й тоді, коли сучасники й співучасники мосі минулої діяльности стали моїми противниками. Піди, як то кажуть, перевір і доведи, що ти не верблюд!.. Але от щодо сучасности, то вона ж уся на очах людей зараз і тут уже пускати туман не так легко.

Сучасність же виглядає так, що всім навколо мене, як українцям, так і американцям, видно ж безпосередньо й простим оком, що я не тільки ніякий «американський аґент», а ще й навпаки: фактично, на привеликий мій жаль і нещастя, я навіть... жертва «американської розвідки». Так. Мені прикро про це говорити, як також, думаю, прикро буде це ствердити й відповідним американським чинникам (бо це жахливе трагічне непорозуміння), але факт є фактом, що саме в зв'язку з провокативним шумом навколо моеї брошури й появою на обрії подій моєї колишньої дружини, існування якої я свідомо з відомих причин досі приховував, а також завдяки злобним доносам-наклепам на мене моїх безголових «суддів» за... «націонал-комунізм», я опинився в Америці в стані своєрідно «репресованого» й поважно зруйнованого в своему американському житті. Це речі, які чудово відомі й наочно видні всім навколо мене — як друзям, так і недругам.

Та й хіба тільки це? Ось, наприклад, советська стобреха твердить, що свою брошуру я написав «за зайву сотню доларів», тобто, виходило б, на замовлення американської пропаганди. А тим часом, нехай цей ганебний факт буде відомий всім, не то що «Голос Америки» українською мовою, а й радіо Американського Комітету «Визволення» (що, ніби, для тієї цілі й існуе) відмовились передати зміст моєї протисоветської броптури на той бік залізної заслони, бо бронгура, мовляв, занадто «протиросійська». Отже, не то що про американські «долари», а навіть і про американське співчуття в випадку з моєю брошурою немає мови. Бо й взагалі, як загально відомо, я був завжди і є й тепер у гострій опозиції до офіційної проросійської американської політики. В свій час я гостро критикував що політику в своїх статтях в українській пресі (наприклад, «Мовчання Америки», «Вершник без голови» та багато інших). Можливо, що саме від того й походять мої ускладнення в американському житті, бож російські сили таки дуже сильні в Америці. Як вільний американський громадянин вільно про це й заявляю.

Отакий я «американський агент у сучасному». Таким же я був і в своєму відношенні до німців, навіть і тоді, коли силою обставин мусів разом з ними боротися проти свого найлютішого ворога. Скажу прямо: тепер би я вже не силою обставин, а щиро й послідовно, боровся б з американцями, як також американець, проти того ж самого ворога, якби ця прекрасна вільна країна та мала волю до тієї боротьби. Та, на жаль, мушу боротися за саме існування в цій країні.

В кожному разі — советське виставляння мене в вигляді «американського аґента» на тлі незаперечних і можливих для перевірення кожному фактів дійсности, яка те все спростовує, заперечує й зводить нанівець всі советські наклепи на мене також і щодо мого минулого в піднімецькі часи. Так і тут правда промовила сама за себе простою логікою зіставлених речей.

8. Про що, власне, ходить?

Нарешті, вершком усісї самовикривальної патяканини остаточно забріжаних гавкунів советської розвідчо-пропаґандивної служби є те, як вони самі ж себе «припечатали» своїм виговорюванням тієї головної цілі, задля якої вони підняли всю цю свистопляску навколо мене.

Те, про що ворогові, власне, ходить, так і випирає усього того, що говорять советські підставні фігури. Поперше — це намагання за всяку ціну вмовити людей, що читали, чи читатимуть мою брошуру, щоб вони мені «не вірили». А подруге — за всяку ціну примусити мене мовчати, тероризуючи мене своєю «страшною помстою» за мое немовчання. Саме ці дві конкретні цілі всіляко наголошено в «виступах» советських агентів. Так, наприклад, «виступ» уже згадуваного енкаведівського Квазімодо з Полтави в «За перевернення» так і озаголовлено: «Не вірте негідникові!», де він говорить: «Не можу не висловити свого обурення діяльністю цього фацистського поплічника... Тепер, коли через 18 років я почув, що цей фашистський посіпака продовжує закордоном вести антирадянську пропаганду серед наших співвітчизників, мені хочеться сказати їм: не вірте негідникові, який продовжує провокаторську діяльність з метою вербування шпигунів!» Дійсно — «священне обурення». І яке ж жалюгідноогидне видовище зачепленого за живе ворога, що в безсилій люті не має нічого іншого в відповідь, крім істеричної дайки з криком «не вірте!». Так ніби вірять чи не вірять на саме прохання чи наказ, коли в когось нема чого сказати, щоб йому повірили...

А ось ще один виступ ще одного советського агента ще з німецьких часів. Це — хитрий малорос Семененко, що за німців також крутився навколо редакції «Голосу Полтавщини», а потім відразу ж із приходом большевиків виявив себе, як один із тих, кого вони залишили були для своеї роботи під німецькою владою. Цьому вкладено тепер в уста такі знаменні слова: «Зараз Гришко паплюжить Радянську Україну. Що ж вам треба, пане Гриппко?.. Ви хоч би мовчанням спокутували свої злочини перед народом!». Ось воно що! Цим сказано все. В цьому, як то кажуть, і віз і перевіз усієї советськое зловонної кампанії проти мене. Ім ходило й ідеться про головне: щоб я мовчав. За мовчання вони навіть простили б мені всі мої «злочини» проти них, бож мовчання було б для них достатньою «спокутою» моїх «гріхів» перед ними. А от моє небапоборювання їх словом жання мовчати, мое активне правди — це вже такий гріх, якого вони мені ніколи

I тут мушу згадати ще один багатомовний момент, який проливае яскраве світло на характер і ціль теперішньої советської кампанії. Як відомо всім моїм читачам і прихильникам, з 1955-го до 1958-го року, знеохочений безнадійним самопоїданням серед української еміграції й морально вражений атмосферою типовосоветської «бдітельності», яку створили в українському житті на еміграції маніяки-невігласи й ворожі провокатори під ширмою т. зв. «антихвильовизму», я був надовго замовчав, маючи намір відійти від будь-якої участи в емігрантській діяльності. І от саме тоді раптом... прийшов лист із УССР від моєї колишньої дружини, з якою я розлучився в 1944 р. Лист чисто родинно-сантиментальний, без ніяких натяків на заманювання додому, але не тяжко було здогадатися, що писала вона не з своеї ініціятиви, а перебуваючи в руках советських людоловів. Знаючи це, я не відповідав від себе нічого. Але через деякий час знову прийшов лист ще й з фотокарткою з дітей. З усього було видно. що советський павук намагаеться виснувати якусь павутину між собою і мною, щоб потім мати можливість якось до мене присосатися. Тоді ж «чомусь» прийшла на мое ім'я й відома брошура Смолича з відомою запискою-закликом «відгукнутися». Цього вже було для мене забагато. Я зрозумів, що моє мовчання й мій стан розчарування в емігрантському політичному житті зінтерпретовано ворогом так, що в цьому шукається нагоди для ворожої спроби заманити мене в советський ятер спокусою «прощення» мені всього за «спокуту мовчанням». Тоді то я з великим моральним піднесенням написав свою брошуру-відповідь і взагалі почав знову писати. Мовчання скінчилося. Раптом обірвалося й «листування» дружини, а почалася та шалена

(Закінчення на 6-й егорінці)

Між сталінщиною й хрущовщиною тільки та ріжниця, що за Сталіна СССР ще ділився на "республіки", а тепер, за миротворця-Хрущова він ділиться на "края": "южний край, юго-западний край" і т. д., а всі народи СССР зведені до "єдиного" "совєтського народу". Сталін це плянував, Хрущов послідовно здійснює

Рай і пекло

війна в Еспанії). Крім гостой-чузопиців, УССР. Серед них був Балицыкий, Ко-

Коли підходили канікули, нам подавали списки дитячих таборів, курортів і будемо корешками (друзями)». Протя-і санаторій з правом вибирати собі міс- гом кількох хвилин ми стали усі добце для відпочинку. Переважно іздили в рими друзями... Чимало вибирало «Артек» біля ним піонерським табором ім Молотова». но? Та не не грас ролі

На Україну приїхав Хрущов. І з його прибадом у мене відкрилася нова, ніко- тех ли несподівана сторінка життя. Як ві- публіки! домо, почалася тоді чистка партіліного апарату України і командного складу всіх родів зброї червоної армії. Наслідком чистки була хвиля аренита Заарештували і мого батька. З його арештом урвалося і моє щасливе дитинство. Мені наказано було протягом 24 годин залишити місто і заборонено жити у великих містах, а також у прикордон-

Я опинився на ласці добрих знайомих мого батька в одному з сіл на Харківприні Мачуха мене залицила, і мені, стиові «ворога народу» довелося побачити жития таким, яким я його ніколи було не дуже присмно... не бачив. Побачив в і життя в інтернатах, де перебували діти-спроти. Дехто з яких або заврештували, або вони поврений на Україні 1933 року).

погоду нас везнин по морю на стороже- закривали коліна, і босий, Побачивнин вих і торпедових катерах.

До нас прибжджали гості з чужнивпраціх пароплавів, дуже часто з еспансько-республіканських (тоді якраз була
по халявах..., Я почервонів, але юнак у нас дуже часто бували і «свої» гості: пощутіл.. Ти до кого? Я сказав, ято я

і до кого привішов. «А, ти до нашого райни, з штабу Кивської особливої вій- Серьоги..... Він увів мене в будинок округи і з управліния НКВД і відрекомендував тим, що були в ідальні. Ось до нас завітав ворот народу, троцкіст, фашист і ще як

Різивія, яку я побачив між Одеським Гурауфу. Тоді він мазивався всесоюз- і цюм інтернатом була така разюча, що словами її переказати годі. Різниця Цікаво, на кого його зараз переіменова- між розкішшю життя дітей вищих офіцерів і убогістю життя дітей-сиріт, хоч «РОБІТНИЧО-СЕЛЯНСЬКОЇ» рес-

> Інтернат для дітей-сиріт являв собою невеличкий будинок, що складарся лише з четирьох кімнет. Одна кімната була одночасно і кухнею й умивальнею, дру-— одночасно їдальнею і робочою кімнатою, а решта дві — спальнями. В одній спальні спало п'ятеро дівчат, а в іншій — сім хлопців. Ліжка були тверді, з солом'яними матрацами, одна шафа і стіл на цілу кімнату, табурети. Ні одного, навіть твердого, крісла. Підлога

Літом усі ходили босі. До Криму не слідження людини... цих дітей мали батьків, що відзначили- їхали, а працювали в колгоспі. Зимою ся своїм героїзмом під час революції (і одягали сякі-такі черевики, які самим 🛎 доводилося абияк лагодити. Усі ходили мирали з голоду, що був штучно ство- до сільської деоятирічки. Для домашньої праці невистачало всім нараз місця Пам'ятаю, коли я вперше опинився і на цьому грунті часто виникали сварбіля сирітського інтернату. Назустріч ки. Істи варили собі самі. Меню силамені вийшов юнак у розхристаній по- далося з того, що пожертвував колгосп. лотияный сорочці, в штанах, що ледве Пригадував я, як в іншому інтернаті Neu-Ulm D. Schulgasse 1, Deutschland маґазином;

ми эчиняли цілу бучу, коли нам на тре у сирітському інтернаті, діти були раді картоплі в лупшвині з сіллю і хлібом.

Одне було стільне в цих таких протилежних інтернатах; зі етін, на привілейованих і упосліджених, дивилися ті самі обличия великих, геніяльних вождів пролетаріяту» Леніна і Сталіна, які наобилли ліквідацію соціяльного паразигизму, добробут широким трудящим масам, ліквідацію упревіленованих каст іт. діт.п.

Та їхні обіцянки виявилися нечувая перебував, у вільному світі немає ташколі прозивають, а в общим дай п'ять кого немилосердного, глибоко продуманого і нещадно здійснованого визиску необмеженої сваволі касти новітніх рабовласників, які терором, обманом і і цими ж методами втримують її по сьогодні — як це є в Советському Союзі. Сомільйонів рабів, яке влаштували, насамперед, для робітників і селян Ленін, його вірний соратник Сталін і ще вір-

> Іхні портрети і далі вішають на сті-Ленін і Сталін були люди, які дали ме-

Адреса редакції й адміністрації:

ним обманом; ні в одній країні, в якій неробаси трудящих мас; ні в одній із цих країн немає тэких масових элид-нів, що обсіли саме тих, що найбільше працюють: ні в одній країні немає такої демагогією захопили владу в свої руки ветський Союз став справжнім раєм для поневолювачів і пеклом — для ніший «соратник» останнього Хрущов.

нах інтернатів. Але зовсім іншої тепер думки за них учорашні діти, які пізнали два різні інтернати. Коли в Одесі ні щасливе дитинство, то на стінах інбула не паркетна, а дерев'яна, устелена шого інтернату я бачив перед собою воне вилимами, а полином (від бліх). Ту- рогів і з того часу дивлюся на них з алет був надворі. Узимку бігати туди надією, що колись ці вожді полетять ними світу — страшного визиску і упо-

На нашій, не своїй землі...

Може короста і язви ваші Будуть яскравіші в газеті нашій!

Купив пальто... де ж воно?

Серед великого загону чесних і чем- — Чи не можете відкласти це пальто, них працівників торгівлі ще зустріча- доки я дістану грощі? ються, на жаль, і такі, які грубо повомірюють, обважують їх. Але те, що ста- повіла Лисенко. пося в магазині № 35 відділу робітничого постачання тресту Олександріяну-

шень правил радянської торгівлі. Ось що тут трапилось.

Споживач Михайло Миронович Крячко купив у згаданому маґазині нове ко купив у защиментоски його і пальта исму в пальто. Але він не носки його і пальта сказала: вже немас. Де ж вопо?

Щоб відповісти на це, перенесемось в його. Олександрію, зайдемо в згадания мата-

.До цього магазину зайшов і Микайло Миронович Крячко з своєю дружиною Ганною Іванівною. Подивившись на готовий одяг і знаючи «порядок» в цьому торговельному закладі, вони підійшли до завідуючої магазином €. Лисенко. Покупець Крячко спитав її:

Чи немає у вас кращого чоловічого пальта ніж ті, що виставлені?

Завмаг Лисенко подивилась навколо, змірила очима покупця і відповіла: Для вас знайдеться.

Вона нахилилась під прилавок і витягла звідти демісезонне пальто коричнеразом з своею системою побудованого вого кольору — сорок восьмого розміру. Коли Михайло Миронович побачив це пальто, йому аж дух забило: таке воно було гарне,

 Можете приміряти його, — сказала Лисенко.

Приміряв. Саме якраз.

ванців і забирайте пальто.

Але у Крячка не було з собою такої суми грошей і він запитав у завідуючої дрії. Розповів він там, як його собслу-

— Ревізія вже пройшла, так що для дяться з покупіртми, обраховують, об- ва: можна й відкласти пальто, — від-

I вона відклала.

гілля», не вкладається в рамки «пору-шло в магазин, Лисенко їх зустріда як старих знайомих. Вона знову подала пальто. Теж коричневого кольору. Крячко знову його приміряв. Та цього разу йому воке дух не забило. А дружина

— Воно неначе коротше, та і якісь

Але завідуюча магазином ці сумніви розвіяла-

— Ось же і ярлик з цією самою ці-

Крячко заплатив згідно з ярликом. А дружина його за пюб'язність завідуючої магазином ще зверх того дала їй 25

Та сумківи у підміні пальта, які вимагазині, не давали спокою і вдома. Шляхом зіставлення, порівняння з іншими пальтами домашня «експертиза» прийшла до висновку, що замість пальта, яке вони приміряли в перший раз, їм дали пальто гіршої якости, а ціну ваяли ту саму.

Багато клопоту мав Крячко, доки підбирав собі пальто до смаку. Але тепер нього почалися справжні митарства.

Лихо примусило його довідатись, де містяться міліція, міськторгвідділ, відділ робітничого постачання, державна інс-Платіть тисячу сорок шість карбо- пекція по якості товарів, обласне управління торгівлі . .

Пішов Крячко до міліції м. Олексанжили» в магазині і замість польта продали ... ярлик.

Заступник начальника міліпії тов. Чмуль, вислухаены Крачка, порадив звернутись до Олександрійського

Поніс Крячко своє пальто в мішторг. Товарознавець Ангуладзе при завідуючому скупним магазином Чорному, оглянувши «експонат», приминов до висновку і навігь видав довідку, що це пальто коштус не 1.046 карбованив, а 870 карбованців.

Отже, тепер е документ про те, що покупця так грубо обрахували в магазині. Тут би, як кажуть, начальнику міліції слід було владу свою проявити. Га не тек вирішив тов. Чмуль. Очевидно, бажаючи мирно ров'язати конфлікт, він направив Крячка до міськторгвід-

Завідуючий Олександрійським міськторгвідділом тов. Семеха та інструктор гов. Курінний так само впевнились, що Крячка обрахували. Але вони не придумали нічого кращого, як порекомендувати Крячку зробити експертизу пальта в ательс мод. Але там нічого не могли встановити. Крячко знову йде в міськторгвідділ. Його завідуючий тов. Семеха пише начальнику відділу робітничого постачання В. Лимарю листа про те, що завідуюча маґазином €. Лисенко обдурила покупия, обрахувала його, тому пропонує повернути перебрані грощі, а винних, що допустили зловживания і порушили правила радянської торгівлі, притятти до кримінальної відповідаль-

Та на Лимаря цей лист не вплинув. А тов. Семеха в той же день забув про те, що він писав

Споживачеві Крячку довелося двічі побувати у прокурора міста тов. Тюрина. Після цього Лимар «пояснив» прокуророві, що відправить куплене пальто на експертизу в Кіровоград. Два рази його туди возили і два рази повертали Лимар же, взявшись захищати Лисенко, не здавався.

— Надішлемо пальто в Київ, там дадуть справжній висновок, — каже Ли-

Крячка примусили шукати ящих для відправки пальта в Київ на експертизу. Дістав ящик. Відправили пальто в управління Держінспекції по якості това-

Довго чекали результатів. Та їх не будо. Крячко написав скаргу до Кіровоградського обласного управління торгівлі. Нарешті, звідти надійшла відповідь: «Обласне управління торгівлі повідомляє, що Державна інспекція по якості говарів. сповістила, що для визначения артикула і групи тканини, з якої виготовлене пальто, необхідно провести лябораторну аналізу по всіх фізико-механічних показниках, для чого потрібні зразки тканини згідно з ГОС-T'om 3812-47, 3813-47, 4659-49».

Таким чином, замість того, щоб винних за обдурювания й обраховувания притятти до кримінальної відповідальности, обласне управління торгівлі прополуе споживачеві розв'язувати ребуси г. загадченко

(«Рад. Україна»)

Правда говорить сама за себе

кампанія проти мене, яка продовжується й зараз. І в цій кампанії з боку ворога виставлено й мою колишню дружину. I, між іншим, у її «виступі» є таке місце: «Я намагалася встановити зв'язок із своїм чоловіком. Але Гришко не побажав відповідати на мої листи, не захотів написати кілька слів своїм дітям. Зате він охоче пише мерзенні наклепи на свою Батьківщину, про яку нібито так бідкається.»

В цих словах, звичайно ж не її, а тих, хто її ім'ям те написав, знову ж таки висловлено ницо інше, тільки безсилу лють ворога, докраю розгніваного тим, що йому не вдалося мене обплутати і що я так прикро «розчарував» його своїм активним виступом проти нього. 1 тепер він уже від спроб купити моє мовчання перейшов до спроб убити мое говорення. Убити звучання тієї правди, яку я висловив. Убити отрутою своєї гадючої брехні. Убити моральним тероризуванням мене й моральним розпинанням мене перед тими, чию правду я висловив.

Але даремно ворог думає, що цим він залякає чи зламає мене й таки примусить мовчати. Ні! Тут я можу сказати словами Толетого в час його відомого протесту проти російського реакційного терору в свій час:

Не можу мовчати!

Більше того: я не смію мовчати! Я — маленька частка свого сторозтерзаного народу і його правдоносної виконую нак їх замучених батьків і мучених братів та сестер: гово-VMЛІННЯ, Наказ сворити за них усіх нашу святу правду. То ж тепер, коли я стою на полі бою з ворогом, я — хоч який слабий, як маленька людська одиниця супроти такої колосальної потуги, як советська імперія брехні і зла, почуваю себе сильнішим ніж будь-коли, і щасливим, що мені вдалося таки дошкулити влучним ударом у найслабіше місце ворога. А головне — я ж не самотній у цьому змаганні правди з брехнею і злом. Саме тепер, коли ворог заповзявся мене морально, а може й фізично, знищити, розраховуючи на те, що йому вдалося наставити проти мене інших українських амігрантівантикомуністів та українських націоналістів, я дістаю сотні листів і листівок із усіх кінців світу і від людей, що з ними я досі особисто не знався, з такими зворушливими висловами солідарности, що вони не в тисячу, а в мільйон разів переважають ту гіркоту, якої завдають мені чорні ворожі наклепи. Ось, для прикладу. один із таких листів від цілої великої групи незнаних мені особисто українців, які, взявши за мотто до свого листа слова поета «за всіх скажу, за всіх переболію»,

«Прийміть від нас вияв нашої солідарности з Вами і вдячности Вам за те, що Ви так блискуче за всіх нас говорите. Неприемності, що Ви їх зазнаєте від »землячків«, які разом з ворогом намагаються змусити Вас замовчати, вважаемо переходовими. Віремо, що правда таки переможе і наклепники будуть засуджені. Дай Вам Боже міцного здоров'я і сили. Ви ж не тільки за нас усіх говорите, а й болісте...»

Цього самого досить для того, щоб почувати себе справді міцним і сильним у боротьбі проти ворога сильним силою нашої спільної правди, яка таки пере-

Чи Ви вже відновили передплату "УВ" на наступний рік?

До найвідчутніших засобів підтримки кожного пресового органу належить передплата його. Чим більше число передплатників, тим міцніше стоїть кожен часопис фінансово. Це, ясна річ, в наших умовах не касує потреби підтримки часопису пожертвами на пресовий фонд, бож за нами не стоїть держава, яка дає дотації пресі, або такі великі читацькі маси, як то буває в нормальних умовах існування серед свого народу, які уможливлюють існування часописів на самій передплаті. Але і в наших умовах збільшення числа передплатників великою мірою зменшує потребу в додатковій матеріяльній підтримці. Цебто зменшуе потребу вдаватися до збірок на персовий фонд.

чи ви вже поновили передплату «ув» на наступний рік?

Якщо ні, — поспішанте це зробити. А також постарайтесь приєднати ще одного передилатника нашого часопису. ТІЛЬКИ ОДНОГО! І якщо би це зробив кожен — тобто якщо би кожен старий передплатник присднав ще одного нового — то відпала 5 взагалі потреба вдаватися нам по пожертви на пресовий фонд, тобто відпала 6 потреба простягати руку. Це була б найпростіша й найкраща розв'язка проблеми з фінансами для часопису «Українські вісті».

поновлюйте ж передплату «ув» на наступний рік! приєднуйте нових передплатників! Ред. «УВ»

I₃ С. НАДСОНА (1862—1886)

Уривок листа до М. Ватсона

Пишу Вам з глушини українських полів,

Де дні так соняшні, світацки так рум'яні,

В повітрі тут лунають співи кобзарів Й витають привиди Вакули і Оксани. Де з рокотом б'є хвиля в береги Лиіг А з Київських горбів і із церковних сходів Ще дивиться на вас минувшина стара Козацьких вольностей, бенкетів і походів. Я всюди мандрував. І як не пригадать; Я бачив сніжних Альп осяяні вершини, Там мирні череди із схилів їх спішать Вернутись на нічліг в квітучиї долини. Навколо там кипів шумливий карнавал, Все вносячи в потік шаленого весілля, Я чув як Терека ревів пінистий вал Між стінами Дар'яльського межигір'я. I те, чим я тепер оточений в селі, Мені нове, мій друже!.. Тут я не скучаю! Бо я закоханий у пахощі землі, у волю й спокій, і солодко спочиваю, Якби Ви тут могли з вузенького вікна Поглянуть на поля, в резгін їх нам не звичний. То серце стиснула би заздрість Вам одна, I стало 6 холодно у метушні столичній, Ваш Петербург, де жить судылось і мені, -Він майже нестерпимий у осінні дні, Якийсь там сум у или невидимо розлитий, Завжди гнітючий, мертвий і нудний такий... А дош дрібняй, що йде немов із сита, А в небі ті низькі каламутні хмарки! Чудова осінь тут: ліси ще бережуть, Хоча й поблідлий вже, та пишний одяг свій... Дні ясні. Небо окрізь прозоре і глибоке; Природа світла так, що літа вам не жаль, Кругом здаеться не повітри а кумшталь. I легіт степовий лель коле ваші щоки... Як весело ходить по теплій цій землі! I чую крик. Дивлюсь, в блакиті потопае, Курличе наді мною сиза зграл Ширококрилих журавлів. Підчявшись високо, де хмарок білид цвіт, Виблискує вгорі трикутине їхній мрійний. Південним хвилим Ви міл однесіть привіт! Всім серцем я любив їх рокіт неспокійний. (Вільний переклад зробив Андрій ЛЕГІТ)